

1994. évi LV. törvény
a termőföldről¹

Az Országgyűlés abból a célból, hogy az átalakuló tulajdoni, használati viszonyok alapján a mezőgazdaságban a magántulajdonon alapuló piaci viszonyok meghatározóvá váljanak, a termőföld forgalma és a termőföld, mint a jelzálogjogon alapuló hitelezés biztosítója, a kialakuló új üzemi szervezetek működését hatékonyan elősegítse, a versenyképes mezőgazdasági termelés folytatására alkalmas földbirtokok jöjjenek létre, és a birtokelaprózódások hátrányos következményei a mezőgazdaság tulajdoni szerkezetét ne terheljék, a gazdálkodó zavartalan mezőgazdasági termelést folytathasson, a termőföld területének csökkenése ésszerű határok között maradjon, és a termőföld minőségének védelme megfelelő jogi háttérrel kapjon, a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A törvény hatálya

1. § (1) A törvény hatálya kiterjed az ország területén levő valamennyi termőföldre.
(2)²
2. § (1)³ E törvény a termőföld tulajdonjogának megszerzésére, illetőleg a szerzés tilalmára, a termőföldek használatára, a birtoktagok kialakítására és a földhasználati nyilvántartásra vonatkozó rendelkezéseket állapítja meg.
(2) A termőföldre vonatkozó rendelkezéseket — a haszonbérletre e törvényben megállapított szabályok kivételével — alkalmazni kell a mező-, erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi földre is.
(3)⁴ A tulajdonos kérelmére, illetőleg az ingatlanügyi hatóság megkeresésére az építésügyi hatóság igazolja, hogy a mező-, erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi föld kialakított építési teleknek vagy építési területnek minősül-e.
(4)⁵ E törvény rendelkezéseit a Nemzeti Földalapba tartozó földrészleteket érintően csak akkor kell alkalmazni, ha a Nemzeti Földalapról szóló törvény eltérő szabályokat nem állapít meg.
(5)–(6)⁶

Fogalommeghatározások

3. § E törvény alkalmazásában
- a)⁷ *termőföld*: az a földrészlet, amelyet a település külterületén az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas, erdő, fásított terület művelési ágban vagy halastóként tartanak nyilván;
- b)⁸ *tanya*: a település külterületén lévő mezőgazdasági termelés (növénytermesztés és állattenyésztés, továbbá az ezekkel kapcsolatos termékfeldolgozás és terméktárolás) céljára létesített lakó- és gazdasági épület, épületcsoport és az azonos helyrajzi szám alatt hozzá tartozó, legfeljebb 6000 m² területű föld együttese;
- c) *külföldi magánszemély*: a nem magyar állampolgár, kivéve a bevándorolt vagy menekültként elismert személyt;

d) *külföldi jogi személy*: a külföldi székhelyű jogi személy vagy az ilyen székhelyű jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet;

e)⁹

f)¹⁰ *mező-, erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi föld*: az a földrészlet, amelyet a település belterületén az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas, erdő, fásított terület művelési ágban vagy halastóként tartanak nyilván;

g)¹¹

h)¹² *családi gazdaság*: legfeljebb 300 hektár nagyságú termőföld (ideértve a mező-, erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi földet is) tulajdonával, illetőleg haszonbérletével, használatával rendelkező gazdálkodó család valamennyi termőföldje, az ahhoz tartozó leltárban megjelölt ingatlan és ingó vagyontárgyak (épület, építmény, mezőgazdasági berendezés, felszerelés, gép, állatállomány, készlet stb.) hasznosításával, legalább egy családtag teljes foglalkoztatásán és a többi családtag közreműködésén alapuló gazdálkodási forma;

i)¹³ *a családi gazdálkodó*: a családi gazdaságot a mezőgazdasági igazgatási szerv nyilvántartásába bejegyeztető személy, aki

1. a családi gazdaság vezetőjeként annak tevékenységi körében jogokat szerezhet és kötelezettségeket vállalhat,

2. élethivatásszerűen mezőgazdasági, illetve mezőgazdasági és kiegészítő tevékenységet folytat,

3. mezőgazdasági vagy erdészeti szakirányú képzettséggel rendelkezik vagy ennek hiányában igazolja, hogy legalább 3 éve folytatja a mezőgazdasági, illetve mezőgazdasági és kiegészítő tevékenységét és ebből árbevétele származott,

4. legalább 3 év óta a bejelentett állandó lakhelye a családi gazdaság központjaként megjelölt településen van;

j)¹⁴ *a gazdálkodó család tagjai*: a családi gazdálkodó, annak házastársa, élettársa, kiskorú gyermeke, unokája, valamint a gazdálkodó család tagjaként bejelentkezett nagykorú gyermeke, szülője, nagyszülője, testvére; gyermekeken az örökbe fogadott, a mostoha és a nevelt gyermeket is érteni kell;

k)¹⁵ *mezőgazdasági tevékenység*: növénytermesztés, kertészet, állattenyésztés, halászat, haltenyésztés, szaporító anyag termesztés, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás, vegyes gazdálkodás;

l)¹⁶ *kiegészítő tevékenység*: falusi és agroturizmus, kézművesipari tevékenység, fűrészáru-feldolgozás, elsődleges élelmiszer-feldolgozás, a mezőgazdasági tevékenység során keletkezett melléktermékek, növényi és állati eredetű hulladék hasznosítása, nem élelmiszercélú feldolgozása, valamint az ezekből a termékekből keletkezett termékek közvetlen termelői értékesítése, mezőgazdasági szolgáltatás;

m)¹⁷ *helyben lakó*: az a családi gazdálkodó vagy nyilvántartási számmal rendelkező őstermelő, vagy egyéni mezőgazdasági vállalkozó magánszemély, akinek

1. lakóhelye legalább három éve azon a településen van, amelynek közigazgatási területén a termőföld vagy tanya fekszik;

2. lakóhelye legalább három éve olyan településen van, amelynek közigazgatási határa a termőföld vagy tanya fekvése szerinti település közigazgatási határától közúton vagy közforgalom elől el nem zárt magánúton legfeljebb 15 km távolságra van;

n)¹⁸ *helyben lakó szomszéd*: az a helyben lakó, akinek a tulajdonában vagy használatában lévő termőföld vagy tanya közvetlenül, illetve önálló helyrajzi szám alatt nyilvántartott út, árok, csatorna közbeékelődésével szomszédos az adásvétel, illetve a haszonbérlet tárgyát képező termőfölddel vagy tanyával;

o)¹⁹ *önálló vállalkozó*: az egyéni vállalkozó, az egyéni cég vagy az önfoglalkoztató;

p)²⁰ *önfoglalkoztató*: az a magánszemély, aki bármely jogszabály szerint önállóan végezhető és az egyéni vállalkozásról szóló törvény hatálya alá nem tartozó gazdasági tevékenységet végez, ha az egészségbiztosítási, illetőleg a nyugdíjbiztosítási szolgáltatások fedezetéről a jogszabályok rendelkezései szerint maga gondoskodik;

q)²¹ *termőföldnek nem minősülő ingatlan*: a termőföldnek nem minősülő földrészlet, egyéb önálló ingatlan;

r)²² *elsődleges lakóhely*: az a lakás, vagy lakás céljára szolgáló egy vagy több lakóhelyiségből álló épület vagy épületrész, továbbá belterületen lakásépítés céljára kialakított telek, ahol a tagállami állampolgár életvitelszerűen kíván tartózkodni;

s)²³ *másodlagos lakóhely*: az a lakás, vagy lakás céljára szolgáló egy vagy több lakóhelyiségből álló épület, vagy épületrész, továbbá belterületen lakásépítés céljára kialakított telek, ami nem minősül elsődleges lakóhelynek;

t)²⁴ *tagállami állampolgár*: az Európai Unió tagállamának állampolgára, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgára, valamint a nemzetközi szerződés alapján velük egy tekintet alá eső állam állampolgára;

u)²⁵ a mezőgazdasági termelők gazdaságátadási támogatása keretében

1. *mezőgazdasági termelőtevékenység*: növénytermelési, állattenyésztési, vegyes gazdálkodási tevékenység,

2. *mezőgazdasági termelő*: a gazdaságátadási támogatás bevezetéséről szóló külön jogszabályban meghatározott egyéni vállalkozó, őstermelő, családi gazdálkodó.

II. Fejezet

A TERMŐFÖLD TULAJDONJOGÁNAK MEGSZERZÉSE

4. §²⁶ (1) E fejezet alkalmazása szempontjából tulajdonszerzésnek kell tekinteni a termőföld tulajdonjogának – ideértve a részarányként meghatározott tulajdont is – bármilyen jogcímen (szerzémódon) történő megszerzését, kivéve a törvényes örökléssel, az elbirtoklással, ráépítéssel, kisajátítással és a kárpótlási célú árverés során történő tulajdonszerzést.

(2) Termőföld tulajdonjogát csere jogcímen akkor lehet megszerezni, ha a csereszerződésben a felek termőföld tulajdonjogának kölcsönös átruházására vállalnak kötelezettséget, és

a) a csere tárgyát képező egyik földrészlet az azt megszerző cserepartnernek már a tulajdonában álló földrészletével azonos településen fekszik, vagy

b) a cserepartnernek egyikének bejelentett lakóhelye azon a településen van, amely település közigazgatási területén fekszik a csere címén általa megszerzendő földrészlet.

(3)²⁷ Termőföld tulajdonjogát ajándékozás jogcímen csak közeli hozzátartozók [Ptk. 685. § b) pont], közalapítvány, önkormányzat, egyház, belső egyházi jogi személy és a Magyar Állam javára, valamint a mezőgazdasági termelők gazdaságátadási támogatása feltételeként lehet átruházni.

Belföldi magánszemélyek tulajdonszerzése

5. § (1) Belföldi magánszemély termőföld tulajdonjogát csak olyan mértékben szerezheti meg, hogy a tulajdonában legfeljebb 300 hektár nagyságú vagy 6000 aranykorona (a továbbiakban: AK) értékű termőföld legyen.

(2)²⁸ A belföldi magánszemély nem szerezheti meg a termőföld tulajdonjogát, ha az annak fekvése szerinti településen az ő és közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § b) pont] tulajdonában lévő termőföld mennyisége a megszerezni kívánttal együtt meghaladná a település összes termőföld területének egynegyedét vagy az ezer hektárt.

(3)²⁹ Az (1) bekezdés szerinti mérték megállapításánál a termőfölddel együtt önálló ingatlant (földrészletet) képező művelés alól kivett föld területét is figyelembe kell venni.

(4)³⁰ A belföldi magánszemély által megszerezhető termőföld mértékének megállapításánál figyelmen kívül kell hagyni a legfeljebb 6000 m² területtel önálló ingatlanként (földrészletként) kialakított tanya területén levő termőföldet.

(5)³¹ A magánszemély az e törvény hatálybalépésekor meglévő termőföld tulajdonát legfeljebb annak területnagyságát és AK értékét meg nem haladó területnagyságú és AK értékű termőföldre cserélheti.

(6)³² Az e törvény hatálybalépésekor meglévő termőföld

a) kisajátítása folytán kapott kártalanítás összegéből vásárolt termőföld,

b) közös tulajdonának megszüntetésével tulajdonba kerülő termőföld

területnagysága és AK értéke az (1) bekezdés szerinti mértéket meghaladhatja.

Belföldi jogi személyek tulajdonszerzése

6. § (1)³³ Belföldi jogi személy és jogi személyiség nélküli más szervezet termőföld tulajdonjogát – a Magyar Állam, az önkormányzat és a közalapítvány kivételével – nem szerezheti meg.

(2)³⁴ Egyház, belső egyházi jogi személy végintézkedés, ajándékozási, tartási vagy életjáradéki szerződés alapján, valamint jogutódlással a jogelődjének tulajdonában álló termőföldre tulajdonjogot szerezhet.

(3)³⁵ Jelzálog-hitelintézet a jelzálog-hitelintézetről és a jelzáloglevélről szóló 1997. évi XXX. törvényben foglalt korlátozásokkal és időtartamra termőföldet szerezhet.

(4)³⁶ A szervezeti változással, illetve társasági formaváltással, egyesüléssel vagy szétválással létrejött belföldi jogi személy és jogi személyiség nélküli más szervezet a jogelődje – 1994. július 27-ét megelőzően megszerzett – tulajdonát képező termőföld tulajdonjogát megszerezheti.

(5)³⁷ A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény 34. § (1) bekezdése szerinti szervezet (a továbbiakban: szervezet) a jogelődjének tulajdonát képező termőföld tulajdonjogát jogutódlással megszerzi. Az ilyen szervezet jogutódja a jogelődje tulajdonát képező termőföld tulajdonjogát – a (6) bekezdésre figyelemmel – jogutódlással megszerezheti.

(6)³⁸ Ha a szervezet a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény 6. § (1) bekezdése szerinti vallási tevékenységét megszünteti, a változás bíróság általi bejegyzésétől számított három éven belül a tulajdonát képező termőföldet köteles elidegeníteni.

Külföldiek tulajdonszerzése

7. §³⁹ (1) A külföldi magánszemély és jogi személy termőföld tulajdonjogát – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – nem szerezheti meg.

(2) A belföldi magánszemélyre vonatkozó szabályok irányadók azon tagállami állampolgárra, aki önálló vállalkozó mezőgazdasági termelőként kíván letelepedni Magyarországon, és legalább három éve folyamatosan, jogszerűen Magyarországon lakik és folytat mezőgazdasági tevékenységet.

8. §⁴⁰ A külföldi az önálló ingatlanként (földrészletként) legfeljebb 6000 m² területtel kialakított tanya tulajdonjogát a termőföldnek nem minősülő más ingatlanokra vonatkozó, a Kormány e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletében foglaltak⁴¹ szerint szerezheti meg.

8/A. §⁴² (1) A tagállami állampolgárnak a tulajdonszerzési feltételeket egyrészt hatósági igazolásokkal kell bizonyítania, másrészt – a jövőre nézve vállalt kötelezettségeket – teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt nyilatkozáttal kell vállalnia.

(2) A tulajdonszerzési képesség bizonyításához a következő hatósági igazolásokat kell beszereznie a tagállami állampolgárnak:

a)⁴³ az idegenrendészeti hatóság által kiállított hatósági bizonyítványt arról, hogy legalább három éve folyamatosan és jogszerűen lakik Magyarországon;

b)⁴⁴ a letelepedési engedéllyel nem rendelkező tagállami állampolgárnak tartózkodási engedélyt, illetőleg az eziránti kérelem benyújtását tanúsító igazolást;

c)⁴⁵ a mezőgazdasági igazgatási szerv által kiadott hatósági bizonyítványt arról, hogy a tulajdonszerzést megelőző három évben saját nevében, saját kockázatára folyamatosan mezőgazdasági tevékenységet folytatott Magyarországon.

(2a)⁴⁶ Nem minősül a (2) bekezdés c) pontja szerinti saját nevében és kockázatára végzett mezőgazdasági tevékenységnek, ha a tevékenységet ténylegesen gazdasági társaság végezte (ide értve az érintett személy tulajdonában álló gazdasági társaságot is), valamint az elsődlegesen önellátás céljából végzett tevékenység.

(3)⁴⁷ A mezőgazdasági igazgatási szervnek az igazolását környezettanulmány alapján kell kiállítania. A környezettanulmány során a mezőgazdasági igazgatási szerv a mezőgazdasági tevékenység folytatását vizsgálja.

(4)⁴⁸ A (2) bekezdésben meghatározott igazolás, illetve hatósági bizonyítvány 60 napnál nem lehet régebbi.

(4a)⁴⁹ A (2) bekezdés c) pontja szerinti hatósági bizonyítványban – a kiadása iránti kérelemben foglaltak alapján – település és helyrajzi szám szerint meg kell jelölni, hogy az mely ingatlanok tulajdonjogának megszerzése vonatkozásában kerülhet felhasználásra az ingatlan-nyilvántartási eljárásban.

(5) A tagállami állampolgárnak teljes bizonyító erejű magánokiratba, vagy közokiratba foglalt nyilatkozatot kell tennie a következőkről:

a) Magyarországon önálló vállalkozó mezőgazdasági termelőként letelepszik;

b) kötelezi magát, hogy a termőföldet más célra nem hasznosítja a mezőgazdasági termeléshez szükséges lakó- és gazdasági épületek létesítésén kívül, továbbá hogy a termőföld használatát másnak csak olyan mértékben engedi át, hogy az ebből származó bevétele nem haladja meg a mezőgazdasági tevékenységből származó bevétele 25%-át;

8/B. §⁵⁰ (1)⁵¹ A termőföld tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartási bejegyzése iránti kérelemhez mellékelni kell a 8/A. §-ban felsorolt bizonyítványt, igazolást és nyilatkozatot.

(2)⁵² A tulajdonjog bejegyzéséről szóló határozatot és a bejegyzés alapját képező okirat másolatát az ingatlanügyi hatóság megküldi a mezőgazdasági igazgatási szervnek.

8/C. §⁵³ (1)⁵⁴ A 8/A. §-ban meghatározott feltételek betartását az ingatlanügyi hatóság bevonásával a mezőgazdasági igazgatási szerv ellenőrizheti.

(2)⁵⁵ Ha a mezőgazdasági igazgatási szerv az ellenőrzés során az összes körülmény alapos mérlegelése alapján megállapítja, hogy a tulajdonos

a) nem tartotta be a 8/A. § (5) bekezdésében vállalt kötelezettségeket,

b) egyéni vállalkozói tevékenysége vagy az önfoglalkoztatói minősége megszűnt,

c) jogszerű és folyamatos Magyarországon való tartózkodása bármely okból megszűnt,

felhívja a tulajdonos figyelmét a jogszabálysértésre, és határidő megállapításával írásban felszólítja a jogszerű állapot helyreállítására. Ha a felszólítás az adott határidő elteltével eredménytelen, a mezőgazdasági igazgatási szerv a tulajdonosra bírságot szab ki, amely a termőföld szerzésekori aranykorona-értéke húszezerszeres szorzatának megfelelő forintösszeg.

(3) Nem állapítható meg, hogy a tulajdonos a 8/A. § (5) bekezdés a) pontjában foglalt kötelezettségét megszegte, ha bizonyítja, hogy Magyarországon végzett tevékenységi körei

között csak mezőgazdasági tevékenység szerepel, vagy bevételének legalább 50%-a mezőgazdasági tevékenységből származik, vagy személyes közreműködést magában foglaló egyéb jogviszonyt nem tart fenn.

(4) A bírság ismételten kiszabható mindaddig, amíg a jogsértő állapot fennáll, illetve amíg a tulajdonos a termőföldet el nem idegeníti. Nem szabható ki a bírság, ha a tulajdonos a termőföldet elidegenítette. A bírság megfizetésére a földvédelmi járulék befizetésére vonatkozó szabályok irányadók.

(5)⁵⁶

(6)⁵⁷ Amíg a bírságolásra okot adó körülmény fennáll, de legkésőbb a 2003. évi uniós csatlakozási szerződésben meghatározott mentességi idő végéig a tulajdonosra a tagállami állampolgárnak nem minősülő külföldi magánszemélyre irányadó rendelkezéseket kell alkalmazni.

A tulajdonszerzés ellenőrzése

9. §⁵⁸ (1)⁵⁹ A tulajdonszerzési korlátozásba ütköző szerződés semmis. Ha az ingatlan-nyilvántartási bejegyzéssel az e törvényben meghatározott tulajdonszerzési korlátozásba ütköző módon, illetőleg a megengedett szerzési mértéket meghaladóan termőföld vagy védett természeti terület tulajdonjogának megszerzésére kerülne sor, az ingatlanügyi hatóság az okirat nyilvánvaló érvénytelensége esetére irányadó szabályok szerint jár el.

(2) Termőföld tulajdonjogára vonatkozó szerződés vagy szerződési kikötés semmisségének megállapítása iránt az ügyész pert indíthat.

(3)⁶⁰ A szerző félnek a tulajdonjog bejegyzése iránti kérelemben nyilatkoznia kell arról, hogy tulajdonszerzése nem ütközik szerzési korlátozásba. A nyilatkozat valóságtartalmát az ingatlanügyi hatóság az ingatlan-nyilvántartás alapján ellenőrizheti.

(4)⁶¹ A (2) bekezdés szerinti szerződés vagy szerződési kikötés esetén az egész szerződés érvénytelen. Ezt a szabályt akkor is alkalmazni kell, ha a felek az említett szerződéssel vagy szerződési kikötéssel a tulajdonjog megszerzésének hatályát kötötték valamely feltétel, illetve jövőbeli időpont bekövetkezéséhez vagy egyikük, illetve harmadik személy jognyilatkozatához.

Elővásárlási jogok

10. §⁶² (1)⁶³ Termőföld vagy tanya eladása esetén – ha törvény másként nem rendelkezik – az alábbi sorrendben elővásárlási jog illeti meg:

- a) a Magyar Államot a Nemzeti Földalapról szóló törvényben foglaltak szerint;
- b) a helyben lakó haszonbérlet, felesbérlet és részesművelőt;
- c) a helyben lakó szomszédot;
- d) a helyben lakót;
- e) haszonbérlet, felesbérlet és részesművelőt.

(2)⁶⁴ Az (1) bekezdés c)–d) pontjában meghatározott jogosulti csoportokon belül az elővásárlási jog gyakorlásának sorrendje a következő:

- a) a családi gazdálkodó;
- b) nyilvántartási számmal rendelkező őstermelő, illetőleg egyéni mezőgazdasági vállalkozó.

(3)⁶⁵ Az (1) bekezdés szerinti elővásárlási jog nem áll fenn a közeli hozzátartozók [Ptk. 685. § b) pont] közötti adásvétel esetén, a mezőgazdasági termelők gazdaságátadási támogatása feltételeként megvalósuló termőföld eladása esetén, valamint olyan külterületi földrészlet eladása esetén, amely a törvény hatálybalépéséig zártkertinek minősült.

(3a)⁶⁶ Az (1) bekezdés b)–e) pontja szerinti elővásárlási jog nem áll fenn a tulajdonostársak közötti adásvétel esetén.

(4) Az (1)–(2) bekezdés szerinti sorrend az elővásárlásra jogosultak egymás közötti viszonyában is irányadó.

(5)⁶⁷ Az (1) bekezdés *b*) és *e*) pontja alapján az elővásárlási jogot akkor lehet gyakorolni, ha a haszonbérleti jogviszony (felesbérlet, részesművelés) legalább három éve fennáll.

(6)⁶⁸ Termőföld vagy tanya eladása (haszonbérbe adása) esetén, amennyiben e törvény, valamint a Ptk. alapján törvényes elővásárlási (előhaszonbérleti) jog áll fenn, a termőföld, tanya tulajdonosának az ingatlanra vonatkozó, és az általa elfogadott vételi (haszonbérleti) ajánlatot hirdetményi úton kell az elővásárlásra (előhaszonbérletre) jogosulttal közölnie. A Nemzeti Földalapba tartozó termőföldek tekintetében a törvény elővásárlási jogra vonatkozó rendelkezéseit a külön jogszabályban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A hirdetményi úton történő közléssel összefüggő igazgatási jellegű szolgáltatásért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

(7)⁶⁹ A mezőgazdasági termelők gazdaságátadási támogatása feltételeként megvalósuló termőföld értékesítése esetén a mezőgazdasági termelőtevékenységet folytató vásárló tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartási bejegyzése iránti kérelméhez mellékelni kell a támogatás elnyerését igazoló okiratot is.

III. Fejezet

A TERMŐFÖLDEK HASZNÁLATA

Használati jogok

11. § (1)⁷⁰ Semmis a haszonélvezeti jog szerződéssel történő alapítása, kivéve, ha a szerződés közeli hozzátartozó javára alapít haszonélvezeti jogot. A használat jogának szerződéssel való alapítására, valamint a közeli hozzátartozók között szerződéssel alapított haszonélvezeti jog esetében a II. fejezetnek a tulajdonszerzésre vonatkozó rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni.

(2)⁷¹ A földhasználót a más használatában levő ingatlanon öntözési szolgálatom illeti meg, amennyiben mezőgazdasági tevékenysége folytatásához szükséges öntözés érdekében a víz odajuttatását, szétosztását, illetve annak elvezetését másként nem, vagy csak aránytalanul nagy nehézséggel vagy költséggel lehetne biztosítani. A szolgálatom gyakorlása során a szolgálommal terhelt ingatlan birtokosának érdekeit kímélve kell eljárni, a szolgálommal terhelt ingatlant csak a szükséges mértékben, az akadályoztatás (korlátozás) mértékének megfelelő kártalanítás mellett lehet igénybe venni. Megszűnik a szolgálom, ha az annak alapítására vonatkozó feltételek is megszűntek.

(3)⁷² A termőföld szaporítóanyag-termeléssel történő hasznosítása során a földhasználó köteles vetésterveit — a külön jogszabályban⁷³ előírt mértékű védőtávolságok betartása érdekében — egyeztetni a szomszédos földhasználóval. Egyebekben a Ptk.-nak a szomszédjogra vonatkozó rendelkezéseit a termőföldek esetében is megfelelően alkalmazni kell.

11/A. §⁷⁴ A föld használatával összefüggésben nyújtott költségvetési támogatást – az Európai Unió által finanszírozott közvetlen termelői támogatást és annak nemzeti kiegészítését kivéve – igénybe venni csak az ingatlanügyi hatóság által nyilvántartott földhasználatra lehet.

*A közös tulajdonban álló termőföldek használatának szabályai*⁷⁵

11/B. §⁷⁶ (1) A közös tulajdonban álló földrészlet használatára, használatba adására e törvény eltérő rendelkezése hiányában a Ptk.-nak a közös tulajdon használatára vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

(2) Ezen alcím alkalmazásában

a) írásbeli közlésnek minősül a postai úton, elektronikus úton, telefaxon, személyesen átadott irat útján, kézbesítési meghatalmazott útján, valamint kézbesítési ügygondnok útján történő közlés;

b) a termőföldön fennálló haszonélvezeti jog esetében a tulajdonostárs alatt a haszonélvezőt is érteni kell;

*c)*⁷⁷ a használat alatt a haszonbérletet, a felesbérletet, a részesművelést, a szívességi földhasználatot, a haszonkölcsönt, az alhaszonkölcsönt (Ptk. 583–584. §), valamint a 12/A. §-ban foglalt, a termelési integráció megvalósítása érdekében létesített alhaszonbérletet, továbbá a tulajdonjogon, a haszonélvezeti jogon és a vagyonkezelői jogon alapuló használatot kell érteni.

11/C. §⁷⁸ (1) A tulajdonostársak mindegyike jogosult a saját tulajdoni hányadának megfelelő terület használatára. A közös tulajdonban lévő földrészleten belül

a) a tulajdoni hányadok mértékének megfelelő mértékű, valamint

b) a tulajdoni hányadok mértékétől eltérő mértékű

területek használatának kijelöléséhez [az *a)* és *b)* pontban foglaltak a továbbiakban együtt: használati megosztás] valamennyi tulajdonostárs egyhangú döntése (megállapodása) szükséges.

(2) A használati rendet tartalmazó, az (1) bekezdés szerinti használati megosztásról szóló megállapodásban rögzíteni kell a megállapodás időtartamát. Az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben a tulajdoni hányadoktól való eltérést megengedő használatról szóló megállapodásban a többlethasználat miatti ellenszolgáltatás módjáról és mértékéről, illetve az ellenszolgáltatás mellőzéséről is rendelkezni kell.

(3) A használati megosztáshoz való hozzájárulást megadottnak kell tekinteni az olyan tulajdonostárs esetében, akinek részére a használati megosztásról szóló ajánlat, vagy a tervezett megállapodás közzlése

a) nem lehetséges, mert

aa) személye bizonytalan, vagy

ab) lakcíme, tartózkodási helye, székhelye, telephelye, fióktelephelye ismeretlen;

b) meghíúsul, mert a postai küldemény

ba) azzal a jelzéssel érkezik vissza, hogy „nem kereste” vagy a címzett tulajdonostárs ismeretlen helyre költözött, vagy

bb) átvételét megtagadta;

c) eredményes, de a nyilatkozattételre megszabott határidőn belül nem nyilatkozott.

(4) A (3) bekezdés *a)* pont *aa)* alpontjának alkalmazása szempontjából akkor minősül a tulajdonostárs személye bizonytalanak, ha

a) a tulajdonostárs személyének az azonosítása nem lehetséges a tulajdonostársnak az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatai alapján, vagy

b) a magánszemély tulajdonostárs örököse, illetve a gazdálkodó szervezet jogutódja az ingatlan-nyilvántartásból nem állapítható meg.

(5) A használati megosztást kezdeményező tulajdonostársnak a használati megosztásról szóló ajánlatot, vagy tervezett megállapodást írásban, igazolt módon kell közölnie a tulajdonostársakkal. Az ajánlat vagy a tervezett megállapodás elfogadására biztosított határidő nem lehet kevesebb 30 napnál.

(6) A használati megosztásról szóló megállapodást egységes okiratba kell foglalni, amelyet valamennyi tulajdonostársnak alá kell írni, ide nem értve azon a tulajdonostársat, akinek esetében a használati megosztáshoz való hozzájárulást – a 11/C. § (3) bekezdésében foglaltak alapján, az ott meghatározott valamely körülmény miatt – megadottnak kell tekinteni. A használati megosztásról szóló megállapodás valamennyi tulajdonostársra kiterjed.

(7) A használati megosztásról szóló megállapodás – a (8) bekezdésben foglalt eltéréssel – a külön jogszabályban foglaltak szerint elkészített használati megosztási vázrajzzal együtt érvényes. A használati megosztási vázrajz aláírására a (6) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni.

(8) Nem kell használati megosztási vázrajzot készíteni, ha a használati megosztásról szóló megállapodás alapján

a) egy tulajdonostárs használja a termőföld teljes területét, vagy

b) a tulajdonostársak elkülönült használata a földrészletnek az ingatlan-nyilvántartási térképen azonosítható alrészlet teljes területére vonatkozik.

(9) Ha az (1) bekezdés szerinti megállapodás nem jött létre, a használat kérdésében

a) a helyben lakó és a földrészletet használni kívánó,

b) az a) pontban foglalt együttes feltétel hiányában a földrészletet használni kívánó

tulajdonostárs dönt, vagy ha az a) és b) pontban foglalt feltételeknek több tulajdonostárs felel meg, ezen tulajdonostársak egyhangúlag döntenek.

(10) Ha a (9) bekezdés szerinti döntés meghozatalának megkísérlésétől számított 60 napon belül sem kerül meghatározásra a használati rend, és a földrészlet teljes területére a földhasználati nyilvántartásban sincs bejegyzett földhasználó (vagy földhasználók), az ingatlanügyi hatóság a 25/B. § (5) és (8) bekezdése alapján bírsággal sújtja a tulajdonostársakat, azzal, hogy a bírság megfizetésére a legnagyobb tulajdoni hányaddal rendelkező tulajdonostársat kötelezi. Ha több tulajdonostárs egyenlő többségi tulajdoni hányaddal rendelkezik, ezen tulajdonostársak közül az ingatlanügyi hatóság a választása szerinti tulajdonostársat kötelezi a bírság megfizetésére.

(11) Az (1)–(9) bekezdésben foglaltak megsértése esetében a megállapodást, illetve a döntést a sérelmet szenvedő tulajdonostárs a bíróságnál megtámadhatja.

11/D. §⁷⁹ (1) Ha a közös tulajdonban álló termőföld teljes területét, vagy annak egy részét kívülálló harmadik személy (ezen alcímben a továbbiakban: ajánlattevő) kívánja használatba venni, az erre vonatkozó ajánlatát (ezen alcímben a továbbiakban: felhívás) írásban, igazolt módon közölni kell az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett valamennyi tulajdonossal.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően, ha az ajánlattevő a termőföldnek csak egy részét kívánja használatba venni, és tudomással bír a tulajdonostársak között fennálló, a használati megosztásról szóló megállapodás, illetve ennek hiányában a használati rendről a 11/C. § (9) bekezdésében meghatározott módon született döntés tartalmáról, a felhívását elegendő azokkal a tulajdonostársakkal írásban, igazolt módon közölnie, akik a használati megosztásról szóló megállapodás, vagy a használati rendről szóló 11/C. § (9) bekezdése szerinti döntés alapján a termőföldnek a felhívás tartalma szerinti területét használják.

(3) Az (1) bekezdés szerinti felhívásnak tartalmaznia kell

a) az ajánlattevő természetes személy nevét, lakcímét, az ajánlattevő gazdálkodó szervezet megnevezését, székhelyét, telephelyét, valamint azt az értesítési címet – ha az eltér a lakcímtől, illetve a székhelytől, telephelytől, fióktelephelyétől – ahova a felhívásra vonatkozó nyilatkozatok visszaküldését kéri,

b) a használatba venni kívánt termőföld azonosító adatait (település, helyrajzi szám),

c) a használatba venni kívánt földterület nagyságát és művelési ágát,

d) a megkötendő földhasználati szerződés típusát,

e) a használatért fizetendő ellenszolgáltatás módját és mértékét, illetve ingyenes használat esetén ennek megjelölését,

f) a használat tervezett időtartamát,

g) a felhívás elfogadására megszabott határidőt (az ajánlati kötöttség határidejét), amely nem lehet kevesebb 30 napnál, és

h) az ajánlattevő által fontosnak ítélt egyéb körülményeket, információkat.

(4) A felhívásban foglaltakat elfogadottnak kell tekinteni az olyan tulajdonostárs esetében, akinek részére a felhívás közlése

a) a 11/C. § (3) bekezdés a) és b) pontjában meghatározottak szerint lehetetlen, illetve meghiúsul, vagy

b) eredményes, de a (3) bekezdés g) pontja szerinti határidőn belül nem nyilatkozott.

(5) A felhívás tartalmának tulajdonostársak általi teljes körű elfogadása – figyelemmel a (2) és (4) bekezdésben foglaltakra – minősül elfogadott ajánlatnak, amellyel a használatba adásra vonatkozó szerződés (ezen alcímben a továbbiakban: földhasználati szerződés) az ajánlattevő és a tulajdonostársak között létrejön. Ha az elfogadott felhívás haszonbérleti szerződés megkötésére irányul, azt a 10. § (6) bekezdésében foglaltak szerint, mint a tulajdonos által elfogadott haszonbérleti ajánlatot kell közölni az előhaszonbérletre jogosultakkal.

(6) A felhívás elfogadásáról a tulajdonostársak egy okiratban is nyilatkozhatnak.

(7) Ha az elfogadott felhívás a termőföld egy részének a használatba vételére irányul, és ezáltal módosul a 11/C. § szerinti használati megosztásról szóló megállapodás szerinti használati rend, a tulajdonostársaknak gondoskodni kell a használati megosztásról szóló megállapodás és a használati megosztási vázrajz módosításáról annak érdekében, hogy a tulajdonostársak, valamint az ajánlattevő által használt területek elkülönítésre kerüljenek.

11/E. §⁸⁰ (1) A felhívás tartalmától eltérő tartalmú elfogadó nyilatkozatokat az ajánlattevő megvizsgálja, és ha a használtba vételi szándéka továbbra is fennáll, az elfogadó nyilatkozatok tartalmától függően módosított felhívást köteles közölni. A módosított felhívás új felhívásnak minősül, amelynek közlésére és elfogadására a 11/D. §-ban foglaltakat kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni akkor is, ha a tulajdonostárs a felhívásra a megadott határidőn belül úgy nyilatkozik, hogy a használati megosztás alapján a tulajdoni hányadának megfelelő, vagy attól eltérő területet maga kívánja használni.

11/F. §⁸¹ (1) A földhasználati szerződést egységes okiratba kell foglalni.

(2)⁸² A termőföld teljes területének használatára vonatkozó földhasználati szerződést valamennyi tulajdonostársnak alá kell írni, ide nem értve azon tulajdonostársat, akinek esetében a felhívást – a 11/C. § (3) bekezdésében foglaltak alapján, az ott meghatározott valamely körülmény miatt – elfogadottnak kell tekinteni. A termőföld teljes területének használatára vonatkozó földhasználati szerződés valamennyi tulajdonostársra kiterjed.

(3) Ha a földhasználati szerződés a termőföld egy részének használatára jött létre, a szerződést – a (2) bekezdéstől eltérően – azon tulajdonostársnak nem kell aláírnia, aki a használati megosztás alapján a tulajdoni hányadának megfelelő, vagy attól eltérő területet maga használja, és a földhasználati szerződés megkötése e rendezett földhasználatát nem módosítja.

(4) Ha a földhasználati szerződés a termőföld egy részének használatára jött létre, a szerződés a 11/C. § szerinti és a 11/D. § (7) bekezdésének megfelelően módosított használati megosztási vázrajzzal együtt érvényes. A használati megosztási vázrajz aláírására a (2) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni, azzal, hogy azt a földhasználónak is alá kell írni.

11/G. §⁸³ Az ellenszolgáltatás fejében létrejött földhasználati szerződés esetében az ellenszolgáltatás a 11/C. § (3) bekezdésében meghatározott tulajdonostársakat is megilleti a tulajdoni hányaduk arányában. Ez esetben a használónak az ellenszolgáltatás megfelelő értékét készpénzben bírósági teljesítési letétbe kell helyeznie.

11/H. §⁸⁴ A 11/D–11/G. §-ban foglaltak megsértése esetében a földhasználati szerződést a sérelmet szenvedő tulajdonostárs a bíróságnál megtámadhatja.

11/I. §⁸⁵ A 11/B–11/H. §-ban foglaltakat nem kell alkalmazni a zártkertekre, valamint a halastó művelési ágban nyilvántartott területekre.

12. §⁸⁶ (1) A termőföld haszonbérletére e törvény eltérő rendelkezése hiányában a Ptk.-nak a haszonbérletre vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

(2)⁸⁷ A haszonbérleti szerződés megkötésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni a haszonbérleti szerződés olyan módosítása esetén, amelynek során a felek kölcsönös és egybehangzó akarata a haszonbérlet időtartamának meghosszabbítására, illetve a haszonbér mértékének a csökkentésére irányul, kivéve ha a haszonbérlet meghosszabbított időtartamáról, illetve a haszonbérleti díj csökkentéséről a szerződésben előre megállapodtak, és a szerződés tartalmát utóbb ennek megfelelően módosították.

12/A. §⁸⁸ A haszonbérlet – termelési integráció megvalósítása érdekében – a haszonbérbe adó hozzájárulásával megállapodhat más termőföldet használó személlyel, hogy a termőföld használatát határozott időre átengedi. A megállapodást és a haszonbérbe adó hozzájárulását írásba kell foglalni. A földhasználat átengedése – ha a felek másképpen nem rendelkeznek – nem érinti a haszonbérletnek a haszonbérbe adóval szemben fennálló kötelezettségeit.

A haszonbérlet időtartama

13. § (1)⁸⁹ Belföldi magán- és jogi személy, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet a termőföldre vonatkozó haszonbérleti szerződést legfeljebb a (2)–(4) bekezdések szerinti határozott időre kötheti meg.

(2)⁹⁰ A haszonbérleti szerződés leghosszabb időtartama a (3)–(4) bekezdésben foglalt kivételekkel legfeljebb húsz év lehet.

(3) Erdő művelési ágú termőföldre, illetőleg erdő telepítésére vonatkozó haszonbérleti szerződést legfeljebb a termelési időszak (vágásérettségi kor) lejártát követő ötödik év végéig lehet megkötni.

(4) Szőlő és gyümölcsös művelési ágú és más ültetvénytel telepített termőföldre, illetőleg szőlő, gyümölcsös vagy más ültetvény telepítése céljából a haszonbérleti szerződést legfeljebb annak az évnek a végéig lehet megkötni, amíg a szőlő, gyümölcsös, illetőleg ültetvény értékkel bír (értékcsökkenési leírási időszak).

(5)⁹¹

14. § Külföldi magán- és jogi személy legfeljebb a belföldiekre meghatározott időtartamra köthet haszonbérleti szerződést.

Haszonbérlet fizetési kedvezmény

15–16. §⁹²

17. §⁹³ (1) A haszonbérlet – a (3) bekezdésben foglaltakra is figyelemmel – arra az évre, amelyben a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló törvényben foglaltak szerinti mezőgazdasági káresemény vagy időjárási és más természeti jellegű elháríthatatlan külső ok (vis maior) miatt legalább 30%-os mértékű hozamcsökkenést szenved, és ezt az agrárkár-megállapító szerv igazolja, a hozamcsökkenéssel arányos haszonbérletidő-j-mérséklés illeti meg.

(2) A haszonbérlet a haszonbérlet fizetési kedvezmény igénybevételét és mértékét a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény 14. § (2) bekezdése szerinti hatósági bizonyítvány kézhezvételét követően, nyolc napon belül, írásban köteles közölni a haszonbérbe adóval.

(3) Eltérő megállapodás hiányában az (1) bekezdésben foglaltak szerinti kedvezmény csak a legalább helyben szokásos mértékű haszonbérleti díjat fizető haszonbérlet illeti meg.

(4) Semmis az a megállapodás, amely az (1) bekezdés szerint járó kedvezmény igénybevétele miatt ki nem fizetett haszonbérleti díj pótlására vállal kötelezettséget.

A haszonbérleti szerződés felmondása, megszűnése

18. § A haszonbérbe adó a haszonbérletet azonnali hatállyal akkor is felmondhatja, ha a haszonbérlet

a) a haszonbérbe adó hozzájárulása nélkül, vagy attól eltérően a termőföld használatát másnak átengedte, a termőföldön a rendes gazdálkodás körét meghaladóan végzett beruházást vagy a termőföld művelési ágát megváltoztatta;

b) a természetvédelmi jogszabályok vagy a természetvédelmi hatóság előírásaitól eltérő, illetőleg a természeti terület állagát vagy állapotát kedvezőtlenül befolyásoló tevékenységet folytat, továbbá, ha a természeti értékek fennmaradását bármely módon veszélyezteti.

18/A. §⁹⁴ (1) Ha a haszonbérleti szerződés létrejöttkor a haszonbérlet tárgyát képező termőföld osztatlan közös tulajdonban állt, és a szerződés fennállása alatt a közös tulajdon megszüntetésére a földrendező és földkiadó bizottságokról szóló törvény szabályai szerint került sor, a haszonbérbe adó (illetve annak jogutódja) a haszonbérletet a gazdasági év végére akkor is felmondhatja, ha a tulajdoni hányadának megfelelő területet a közös tulajdon megszüntetésre irányuló eljárás eredményeként önálló ingatlanként kapta meg, feltéve, hogy a haszonbérlet felé a felmondással egyidejűleg úgy nyilatkozik, miszerint azt saját maga kívánja használni.

(2)⁹⁵ A haszonbérbe adó személyében bekövetkező változás esetén – ide nem értve a törvényes öröklés esetét – a haszonbérbe adó jogutódja a haszonbérletet 60 napos felmondással a gazdasági év végére megszüntetheti, ha a felmondással egyidejűleg kötelezettséget vállal arra, hogy a tulajdonába került termőföldet öt éven belül nem idegeníti el, és azt saját maga használja. A szerződés megszűnésekor – eltérő megállapodás hiányában – a haszonbérbe adó jogutódja és a haszonbérlet köteles egymással elszámolni.

(3)⁹⁶ Az (1)–(2) bekezdés szerinti felmondás csak írásban érvényes. Ha azt a másik fél három napon belül nem veszi tudomásul, a felmondást gyakorló további nyolc napon belül a bírósághoz fordulhat. Ha nem így jár el, a felmondás hatályát veszti.

19. § (1)⁹⁷ A magánszemély haszonbérlet azonnali hatállyal felmondhatja a haszonbérletet, ha egészségi állapota oly mértékben romlik meg, vagy családi és életkörülményeiben olyan tartós változás következik be, amely a haszonbérletből eredő kötelezettségeinek teljesítését akadályozza, továbbá abban az esetben, ha a mezőgazdasági termelő a gazdaságátadási támogatást igénybe veszi.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben a haszonbérlet — az azonnali hatályú felmondás helyett — a tulajdonos hozzájárulásával kijelölheti azt a magánszemélyt, aki a haszonbérleti szerződésben a helyébe lép és a haszonbérleti jogviszonyt változatlan feltételekkel folytatja.

20. § A haszonbérleti szerződés megszűnésekor a haszonbérlet

a) elviheti az általa létesített berendezési és felszerelési tárgyakat;

b) követelheti az el nem vihető berendezéseknek, az általa telepített növényzetnek, valamint a talaj minőségének javítását eredményező talajvédelmi beavatkozásoknak és létesítményeknek a szerződés megszűnésekor megállapítható tényleges értékét;

c) köteles a haszonbérbe adóval kötött eltérő megállapodás hiányában az általa létesített ideiglenes jellegű építményt a saját költségén kártalanítási igény nélkül lebontani, illetőleg eltávolítani. E kötelezettség nem teljesítése esetén a bontást, illetőleg az eltávolítást a haszonbérbe adó a kötelezett költségére elvégeztetheti.

21. §⁹⁸ (1)⁹⁹ A termőföld és tanya haszonbérbe adása esetén – ha törvény másként nem rendelkezik – az alábbi sorrendben előhaszonbérleti jog illeti meg:

a) a volt haszonbérlőt, illetve ha a volt haszonbérlő a tulajdonos hozzájárulásával ültetvényt telepített vagy halastavat létesített, az általa kijelölt személyt feltéve, hogy a haszonbérlet nem a tulajdonos azonnali hatályú felmondása következtében szűnt meg;

b) a helyben lakó szomszédot;

c) a helyben lakót.

(2) Az (1) bekezdés b)–c) pontjában meghatározott jogosulti csoportokon belül az előhaszonbérleti jog gyakorlásának sorrendje a következő:

a) a családi gazdálkodó;

b) nyilvántartási (regisztrációs) számmal rendelkező őstermelő, egyéni mezőgazdasági vállalkozó;

c)¹⁰⁰

(3)¹⁰¹ Az állattartó telep és halastó üzemeltetőjét az ingatlan-nyilvántartásban szántó, rét, legelő, valamint fásított terület művelési ágban nyilvántartott termőföldre – a 21. § (1) bekezdésének a) pontjában foglalt személyekkel azonos sorrendben – előhaszonbérleti jog illeti meg, feltéve hogy

a) az állattartó telep és halastó a 3. § m) pontjának 1–2. alpontjai szerinti település valamelyikén fekszik, és

b) az állattartó telepet és halastavat a haszonbérletre vonatkozó ajánlat közlésének időpontjában, valamint az azt megelőző legalább egy éve folyamatosan működteti.

(4)¹⁰² Az állattartó telep és halastó működtetését igazolni kell. Az igazolás céljára szolgáló hatósági bizonyítványt az üzemeltető kérelmére az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv adja ki.

(5)¹⁰³ Az (1) bekezdés szerinti előhaszonbérleti jog nem áll fenn közeli hozzátartozók [Ptk. 685. § b) pont] közötti haszonbérleti szerződés esetében, a mezőgazdasági termelők gazdaságátadási támogatása feltételeként megvalósuló termőföld haszonbérlete esetén, valamint olyan külterületi földrészlet haszonbérbe adása esetén, amely a törvény hatálybalépéséig zártkertinek minősült.

(6)¹⁰⁴ Az (1)–(2) bekezdés szerinti sorrend az előhaszonbérletre jogosultak egymás közötti viszonyában is irányadó.

(7)¹⁰⁵ E § szerinti volt haszonbérlőnek az a magánszemély vagy jogi személy, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet minősül, aki a haszonbérleti ajánlat tárgyát képező termőföldet vagy tanyát a haszonbérleti ajánlat közlését megelőző egy éven belül – több ilyen személy esetén aki utolsóként – haszonbérelte.

A haszonbérelhető terület nagysága

22. § (1) Belföldi magán- és jogi személy, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet — a Magyar Állam, az önkormányzat és a (2) bekezdésben foglaltak kivételével — legfeljebb 300 hektár nagyságú vagy 6000 AK értékű termőföldet vehet haszonbérbe.

(2)¹⁰⁶ Gazdasági társaság és szövetkezet legfeljebb 2500 hektár nagyságú vagy 50 000 AK értékű termőföldet haszonbérelhet. E korlátozás szempontjából figyelmen kívül kell hagyni azt a termőföldet, amelyet a szövetkezet a tagjától, illetve a gazdasági társaság a tagjától vagy névre szóló részvénye tulajdonosától, illetve a földalapkezelő szervtől haszonbérel.

23. § Külföldi magán- és jogi személy legfeljebb 300 hektár területnagyságú vagy 6000 AK értékű termőföldet vehet haszonbérbe.

A feles bérlet

24. § A termőföldre vonatkozó feles bérleti szerződés alapján a bérlő meghatározott termőföld időleges használatára és hasznainak szedésére jogosult, és köteles ennek fejében a megtermelt termés felét vagy más hányadát a bérbeadónak természetben átadni. A feles

bérletre egyebekben — a haszonbérleti jogviszony időtartamára és a haszonbélhető terület nagyságára vonatkozó rendelkezések kivételével — a termőföld haszonbérletére vonatkozó szabályok megfelelően irányadók.

Szívésségi földhasználat

24/A. §¹⁰⁷ (1) A tulajdonos a termőföld vagy tanya használatát közeli hozzátartozójának [Ptk. 685. § *b*) pont] ingyenesen átengedheti.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezés a termőföld vagy tanya használatának nem a hozzátartozó javára történő ingyenes átengedésére irányuló szerződések érvényességét nem érinti.

A részesművelés

25. § (1) A termőföldre vonatkozó részesművelési szerződés alapján a szerződő felek közösen határozzák meg, hogy a részesművelésbe adott termőföldön mit termeljenek, a földmegművelésnek egyes feladataiból (talajelőkészítés, szántás, vetés, metszés, növényápolás, növényvédelem, betakarítás stb.) a szerződő felek milyen részt vállalnak, és a megtermelt terményből milyen arányban részesednek, meghatározzák továbbá az elemi csapás vagy más rendkívüli esemény okozta kár viselésére irányadó szabályokat.

(2) A részesművelésre egyebekben — a haszonbérleti jogviszony időtartamára és a haszonbélhető terület nagyságára vonatkozó rendelkezések kivételével — a termőföld haszonbérletére vonatkozó szabályok megfelelően irányadók.

Földhasználati nyilvántartás

25/A. §¹⁰⁸ (1) A földhasználati nyilvántartás az érintett földrészlet használatára vonatkozóan bejegyzett adatokat hitelesen tanúsítja.

(2) Az ellenkező bizonyításáig a földhasználati nyilvántartásba bejegyzett adatról vélelmezni kell, hogy az a valóságnak megfelel.

(3) A földhasználati nyilvántartásban feltüntetett adatokkal szemben a bizonyítás azt terheli, aki az adatok helyességét, valósággal egyezőségét vitatja.

25/B. §¹⁰⁹ (1)¹¹⁰ Az ingatlanügyi hatóság az illetékességi területéhez tartozó termőföldek, valamint a mező- vagy erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi földek – ide nem értve az erdő művelési ágban nyilvántartott földrészleteket – (ezen alcímben a továbbiakban együtt: termőföld) használatáról a közhiteles ingatlan-nyilvántartás adataira épülő, de attól elkülönülő, önálló nyilvántartást vezet. A földhasználati nyilvántartás tartalmazza

a) a földrészlet ingatlan-nyilvántartási adatait;

b) a földrészlet (alrészlet) vagy földrészletek magánszemély földhasználójának

ba) természetes személyazonosító adatait,

bb) lakcímét,

bc) állampolgárságát,

bd) a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény hatálya alá tartozó magánszemélyek esetében a személyi azonosítóját,

*be)*¹¹¹

c) a földrészlet (alrészlet) vagy földrészletek gazdálkodó szervezet földhasználójának

ca) megnevezését,

cb) székhelyét (telephelyét),

cc) a statisztikáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezet esetében a statisztikai azonosítóját,

cd) a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvény hatálya alá tartozó cég esetében a cégjegyzékszámot;

d) a használat jogcímét;

e) határozott időre kötött földhasználati szerződés esetén a használat időtartamát; és

*f)*¹¹²

(1a)¹¹³ A számítógépes földhasználati nyilvántartási rendszer kezelése, működtetése – függetlenül annak tényleges elhelyezésétől – a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv feladatkörébe tartozik.

(1b)¹¹⁴ Az (1) bekezdésben foglalt adatok közül a személyi azonosítót a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló törvény rendelkezései szerint kell kezelni. Az (1) bekezdés *b)* pont *bc)* és *bd)* alpontjában, valamint a *c)* pont *cc)* és *cd)* alpontjában foglalt adatok a 25/C. § (3) bekezdésében meghatározott földhasználati lap másolaton, valamint a 25/C. § (3b) bekezdésében meghatározott földhasználati összesítőn, továbbá a földhasználati nyilvántartás okirattárából kiadott másolatokon nem tüntethető fel.

(1c)¹¹⁵ A földhasználó az (1) bekezdés *b)*, illetve *c)* pontjában meghatározott adatait a használat, valamint a használatban bekövetkezett változások bejelentésekor – ideértve a használat megszűnésének bejelentését is – köteles az ingatlanügyi hatósággal közölni.

(1d)¹¹⁶ Az ingatlanügyi hatóság a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás szerveitől személyi azonosító vagy természetes személyazonosító adatok alapján a természetes személy földhasználók azonosításához igényelhet adatot.

(1e)¹¹⁷ A földhasználó által bejelentett azonosító adatokat az ingatlanügyi hatóság a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás, illetve a cégnyilvántartás adataiból ellenőrizheti.

(2)¹¹⁸ Aki termőföldet használ, köteles a használatot annak megkezdésétől számított harminc napon belül az ingatlanügyi hatósághoz nyilvántartásba vétel céljából – a Kormány e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletében meghatározott formanyomtatványon (a továbbiakban: bejelentési adatlap) – bejelenteni. Ha a használó nem a tulajdonos, illetve haszonélvezet fennállása esetén nem a haszonélvező, a bejelentési adatlapot a földhasználó mellett a tulajdonosnak, illetve a haszonélvezőnek is alá kell írnia. E bekezdésben foglaltakat zártkert esetében a (2a) bekezdésben foglalt eltéréssel kell alkalmazni.

(2a)¹¹⁹ Zártkert esetében az (1) bekezdésben előírt bejelentési kötelezettség csak azt terheli, aki a haszonélvezeti jogánál fogva, vagy a tulajdonossal, illetve a haszonélvezővel való megállapodás alapján használja a zártkertet.

(3)¹²⁰ Ha a földhasználat olyan szerződés alapján keletkezett, amelynek érvényességéhez jogszabály alapján kötelező írásba foglalás szükséges, a (2) bekezdést azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a bejelentési adatlapot a használatba adónak nem kell aláírnia, de a bejelentési adatlaphoz a szerződés – osztatlan közös tulajdonban álló földrészlet használata esetén az egységes okiratba foglalt használati megállapodás, illetve szerződés – eredeti példányát vagy annak közjegyző által hitelesített másolatát mellékelni kell.

(4)¹²¹ A földhasználó a bejelentéssel egyidejűleg köteles nyilatkozni arról, hogy termőföld használata a törvényben meghatározott korlátozásokat nem sérti.

(4a)¹²² A földhasználó az (1) bekezdés *b)* és *c)* pontjában meghatározott adataiban, valamint a használatban bekövetkezett – a Kormány e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletében meghatározott – a változásokat (ideértve a használat megszűnését is) 30 napon belül köteles az ingatlanügyi hatósághoz bejelenteni az e bekezdésben megjelölt rendeletben meghatározott formanyomtatványon.

(5)¹²³ A bejelentést elmulasztó földhasználót az ingatlanügyi hatóság bírsággal sújtja, aminek mértéke a termőföld ingatlan-nyilvántartás szerinti AK értékének ezerszerese, azzal, hogy nem lehet kevesebb a behajtható köztartozás minimális összegénél.

(6) A bírság kiszabásával egyidejűleg az ingatlanügyi hatóság – határidő megjelölésével – a bejelentés pótlására szólítja fel a mulasztó földhasználót. A határozatban előírt határidő elmulasztása esetén – újabb határidő megjelölésével – a bírságot ismételten ki kell szabni.

(7) Ha a földhasználó személyére vonatkozó bejelentés nem érkezett, a termőföld használójának a tulajdonost, illetőleg haszonélvezet fennállása esetén a haszonélvezőt kell tekinteni.

(8) Közös használat esetén, vagy közös tulajdonban álló ingatlan esetében az (5) bekezdés szerinti bírság megfizetésére a mulasztó földhasználók, illetőleg a tulajdonosok egyetemlegesen kötelezhetők.

(9)¹²⁴ A földhasználati nyilvántartásból törölt adatokat, valamint a törlésre vonatkozó határozat számát, amelynek alapján a törlés alapjául szolgáló okirat az okirattárból visszakereshető, a földhasználati nyilvántartási adatbázisban kell tárolni, és a törölt adatokat a törlést követően tíz évig a termőföld használatának átengedésével kapcsolatos jogügyletek, a földhasználót terhelő kötelezettségek vizsgálata, valamint a földhasználót megillető támogatások igénybevételeinek ellenőrzése céljából meg kell őrizni.

(10)¹²⁵ A (9) bekezdés szerinti törölt adat átadására az ott meghatározott adatkezelési célból törvény által meghatározott esetben és meghatározott szerv részére kerülhet sor.

(11)¹²⁶ A földhasználati nyilvántartás okirattárában lévő okiratok, valamint a törölt adatok állományára a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény hatálya alá tartoznak.

25/C. §¹²⁷ (1)¹²⁸ Ha a rendelkezésre álló adatok alapján feltételezhető, hogy a szerződés – részben vagy egészben – jogszabályba ütközik, az ingatlanügyi hatóság értesíti az ügyészt.

(2)¹²⁹ A haszonbérlet időtartamára és a haszonbérlet területe nagyságára vonatkozó törvényi előírásokba ütköző szerződés vagy szerződési kikötés esetén a 9. § (2) és (4) bekezdését megfelelően alkalmazni kell.

(3)¹³⁰ Az ingatlanügyi hatóság az általa vezetett földhasználati nyilvántartásból díjfizetés ellenében papír alapon vagy elektronikus úton a Kormány e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletében meghatározott, a 25/B. § (1) bekezdésében foglalt adatokat is tartalmazó földhasználati lapot szolgáltat.

(3a)¹³¹ A földhasználati nyilvántartásból díjmentes

- a) a hatóság megkeresésére annak hivatalból indított eljárásához
- b) a közérdekű bejelentés és panasz elbírálásához, továbbá
- c) bíróság, ügyészség, nyomozó hatóság, közjegyző és bírósági végrehajtó részére jogszabályban meghatározott feladatai ellátásához szükséges adatszolgáltatás.

(4)¹³² A földhasználati nyilvántartással kapcsolatos adatfeldolgozási feladatok ellátásával az ingatlanügyi hatóság csak államigazgatási szervet vagy kizárólagos állami tulajdonú gazdálkodó szervezetet bízhat meg.

(5)¹³³ A termőföld tulajdonjogának megszerzését vagy használatát korlátozó jogszabályi rendelkezések kijátszására irányuló szerződések feltárása érdekében az ingatlanügyi hatóság a számítógéppel vezetett földhasználati nyilvántartási adatbázisban a jogellenes jogügyletekben részt vevő felek személyének, illetve a szerzési korlát túllépésének megállapításához szükséges és erre alkalmas adatok vonatkozásában az adatfeldolgozás, -kezelés, -tárolás, -átvétel és -átadás részletes szabályait tartalmazó törvényi előírásoknak megfelelő adatkezelést végezhet.

25/D. §¹³⁴ A földhasználati nyilvántartási eljárás mentes az igazgatási szolgáltatási díj- és illetékfizetési kötelezettség alól.

25/E. §¹³⁵

25/F. §¹³⁶

25/G. §¹³⁷ (1) 2013. március 30. napjáig a földhasználati nyilvántartásba bejegyzett

a) magánszemély földhasználó a személyi azonosítóját és az állampolgárságát,

b) gazdálkodó szervezet földhasználó a statisztikai azonosítóját

köteles a Kormány e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletében meghatározott formanyomtatványon a földhasználatát nyilvántartó ingatlanügyi hatóság részére bejelenteni (a továbbiakban: azonosító adatközlés), annak érdekében, hogy az a) és b) pontban meghatározott adatok a földhasználati nyilvántartásba bejegyzésre kerüljenek.

(2) Ha a földhasználó több ingatlanügyi hatóság illetékességi területén fekvő termőföldet használ, és ezért a földhasználatait több ingatlanügyi hatóság tartja nyilván, az (1) bekezdés szerinti azonosító adatközlési bejelentését választása szerint kizárólag az egyik ingatlanügyi hatóság felé kell megtennie azzal, hogy az azonosító adatközlést tartalmazó adatlapon fel kell tüntetni azoknak a településeknek a nevét, amely településeken a nyilvántartásba vett földhasználatának tárgyát képező földrésztletek vannak.

(3) Az ingatlanügyi hatóság, amelyikhez a bejelentés az (1) bekezdés szerint beérkezett, az azonosító adatközlést tartalmazó adatlapon egy példányát az adatok nyilvántartásba vételét követően záradékolja, és az arról készített másolatot – az azonosító adatközlést tartalmazó adatlapon feltüntetett települések alapján – haladéktalanul megküldi a többi illetékes ingatlanügyi hatóságnak az azonosító adatok nyilvántartásba vétele céljából.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott, a földhasználó által közölt azonosító adatokat az ingatlanügyi hatóság a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás, a cégnyilvántartás, a törvényszékek által vezetett nyilvántartás, valamint a törzskönyvi nyilvántartás adataiból ellenőrizheti.

(5) Az ingatlanügyi hatóság a 25/B. § (5) bekezdésében meghatározott mértékű bírsággal sújtja azt a földhasználati nyilvántartásba bejegyzett földhasználót, aki az (1) bekezdés szerinti azonosító adatközlési kötelezettségének az ott megjelölt határidőn belül nem tesz eleget.

IV. Fejezet

A BIRTOKTAGOK KIALAKÍTÁSÁRA IRÁNYULÓ ELJÁRÁSOK

Általános birtokrendezés

26. § (1) A tulajdonosok széttagolt külterületi termőföldjeinek összevonásával, a természeti adottságokhoz jobban igazodó termelési feltételek, kedvezőbb üzemi méretek, az együttesen művelhető családi birtokok kialakítása céljából a település területére vagy annak természetes határokkal elkülöníthető egy részére kiterjedő birtokrendezési eljárást kell lefolytatni. Az általános birtokrendezési eljárásra a külön törvény rendelkezései az irányadók.

(2) A külön törvényben foglaltak hatálybalépéséig az (1) bekezdésben említett célok megvalósítása érdekében birtokösszevonási célú, önkéntes földcsere kezdeményezhető.

A birtokösszevonási célú önkéntes földcsere

27. § (1)¹³⁸ A tulajdonos szétszórt termőföldjeinek gyors, egyszerű eljárás keretében történő összevonása, valamint az állattenyésztő telepek földszükségleteinek kielégítése érdekében önkéntes földcsere lehet végrehajtani. Ha a tulajdonos a termőföldjét nem birtokösszevonási céllal cseréli el, illetőleg a csere birtokösszevonást közvetlenül nem eredményez, a földcsere a Ptk. 378. §-ában foglalt szabályok szerinti cserének kell tekinteni.

(2)¹³⁹ Több tulajdonos, több széttagoltan fekvő termőföldjét egyidejűleg érintő önkéntes földcsere megszervezése az ingatlanügyi hatóságnál is kezdeményezhető.

(3)¹⁴⁰ Az ingatlanügyi hatóság által megszervezett önkéntes földcsere során a termőföldek cseréjére a résztvevők (cserepartnerek) egyetértésével kerül sor.

28. § (1)¹⁴¹ Ha egy-egy tulajdonos termőföldjeinek birtoktaggá történő egyesítése céljából az önkéntes földcsere több tulajdonos, több széttagoltan fekvő földrészletét egyidejűleg érinti, az önkéntes földcsere megszervezését a cserélni szándékozó tulajdonosok és egyéb érdekelték együttesen kérhetik az ingatlanügyi hatóságtól. Az önkéntes földcsere megszervezését bármely ingatlanügyi hatóságtól kérni lehet, amelynek illetékességi területén az elcserélendő földek valamelyike fekszik.

(2)¹⁴² Az önkéntes földcsere megállapodás alapján szükséges ingatlan-nyilvántartási bejegyzés alkalmával az ingatlanügyi hatóság az okiraton igazolja, hogy a földcsere birtokösszevonási célt szolgált.

29. §¹⁴³ Az önkéntes földcserére irányuló eljárás megindításáról az ingatlanügyi hatóság az érdekelteket értesíti. Ebben az ingatlanügyi hatóság a csere céljára rendelkezésre álló földrészleteket helyrajzi szám szerint megjelölve közli az érdekeltekkel, a résztvevők (tulajdonosok) nevének és lakcímének egyidejű feltüntetésével. Az értesítésnek határidő megjelölésével felhívást kell tartalmaznia arra, hogy az érdekeltek a határozatban megjelölt földrészletek és a konkrét tulajdonosok ismeretében tegyék meg a végleges, illetőleg pontosítsák a korábbi kérelmükben tett ajánlataikat, és a földcserére vonatkozóan a szükséges megállapodások elkészítéséről, illetőleg elkészíttetéséről gondoskodjanak.

30. § (1)¹⁴⁴ Az érdekeltek kérelmére az ingatlanügyi hatóság az önkéntes földcserével kapcsolatos földmérési munkát díj fizetése ellenében elvégzi, és a kicserélt területeket a tulajdonosok birtokába adja.

(2) A résztvevőknek az önkéntes földcserére vonatkozó megállapodásában okiratszerűen össze kell foglalniuk a földrészleteknek a csere során kialakuló új jogi helyzetét, a kicserélendő földrészletekre vonatkozóan a tulajdonosok által felajánlott esetleges értékkiegyenlítést, a birtokbaadásra vonatkozó és az egyéb kérdéseket illetően a cserepartnerek között létrejött megállapodásokat.

31. § (1) A különböző értékű termőföldek cseréje esetén az értékkülönbötetet, továbbá a földön levő építmény és más beruházás, növényzet és a folyó gazdasági évben elvégzett mezőgazdasági munka ellenértékét meg kell téríteni.

(2) Az ellenérték megtérítése pénzzel, továbbá bármilyen vagyontárggyal, illetőleg vegyesen (pénzzel és vagyontárggyal) történhet.

32. § Az önkéntes földcserét a termőföldön fennálló telki szolgálmi jog, a földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog, vezeték-, vízvezetési és bányaszolgálmi jog, továbbá egyéb közérdekű használati jog nem akadályozza.

33. § A termőföldön fennálló elidegenítési és terhelési tilalom, haszonélvezeti, tartási és életjáradéki jog esetén a föld csak a tilalom, illetőleg a jog jogosultjának hozzájárulásával vonható be az önkéntes földcserébe.

34. § Az önkéntes földcserére irányuló eljárásban résztvevőnek kell tekinteni

a) az eljárásba bevont termőföld tulajdonosait, továbbá a földrészleten levő épületek és építmények tulajdonosait, ha azok a földrészlet tulajdonosától különböző személyek;

b)¹⁴⁵ a cserével érintett földrészletek tekintetében a termőföld tulajdonosán kívül azokat a jogosultakat, akiknek javára vagy érdekében az ingatlan-nyilvántartásba valamely jogot vagy tényt jegyeztek be.

35. § (1)¹⁴⁶ Ha az önkéntes földcserére vonatkozó egyetértő nyilatkozat érvényességéhez harmadik személy beleegyezése vagy hatósági hozzájárulás szükséges, azt az ingatlanügyi hatóság által szervezett eljárásban is be kell szerezni.

(2) Az önkéntes földcsere a későbbiekben a külön jogszabály szerint lefolytatható általános birtokrendezés végrehajtását nem zárja ki.

V. Fejezet¹⁴⁷

A TERMŐFÖLD HASZNOSÍTÁSA ÉS VÉDELME

Hasznosítás, mellékhasznosítás, újrahasznosítás

36–40. §¹⁴⁸

Gyümölcsstermesztési célú hasznosítás¹⁴⁹

40/A–40/F. §¹⁵⁰

A művelési ág megváltoztatása

41–43. §¹⁵¹

A termőföld más célú hasznosítása

44–45. §¹⁵²

A más célú hasznosítás engedélyezése

46–49. §¹⁵³

Más célú hasznosítás engedély nélkül

50–51. §¹⁵⁴

A földvédelmi járulék

52–54. §¹⁵⁵

A földvédelmi bírság

55–56. §¹⁵⁶

Földminősítés¹⁵⁷

56/A–56/D. §¹⁵⁸

A termőföldekkel kapcsolatos ügyekben eljáró szervek

57. §¹⁵⁹

VI. Fejezet

A TALAJ VÉDELME

A talajvédelem célja

58–59. §¹⁶⁰

Az állam feladatai

60. §¹⁶¹

A földhasználó kötelezettségei

61–69. §¹⁶²

*A beruházásokkal, üzemeltetéssel,
illetve a termőföld más célú hasznosításával kapcsolatos kötelezettségek*

70. §¹⁶³

A talajvédelmi hatóság és feladatai

71. §¹⁶⁴

72–76. §¹⁶⁵

Talajvédelmi bírság

77–78. §¹⁶⁶

VII. Fejezet

*HATÁLYBALÉPÉS,
ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK*

Hatálybalépés

79. § Ez a törvény a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba; a már folyamatban levő eljárásokat azonban a korábbi rendelkezések szerint kell befejezni.

80. §¹⁶⁷

81. § (1)–(2)¹⁶⁸

(3)¹⁶⁹

(4)¹⁷⁰

(5)¹⁷¹ A tulajdonviszonyok rendezése érdekében az állam által az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1991. évi XXV. törvény 23. §-a (2) bekezdésének alkalmazása során nem minősül

a) mezőgazdasági termelésből való földkivonásnak, ha a termőföldet vagy annak egy részét a települési önkormányzat által meghatározott gazdasági területen (tanya, farmgazdaság) az indokolt állandó ottlakáshoz és a mezőgazdasági termeléshez szükséges lakó- és gazdasági épületek, építmények létesítésére használják fel;

b) elidegenítésnek a birtokösszevonási célú önkéntes földcsere.

(6)¹⁷²

81/A. §¹⁷³ (1) E törvénynek a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvénnyel megállapított 3. § *m*) és *n*) pontját, 10. § (1)–(2) és (5) bekezdését azon termőföld vagy tanya esetében kell alkalmazni, amelyekre a vételi vagy haszonbérleti ajánlatot a termőföldre vonatkozó elővásárlási és előhaszonbérleti jog gyakorlásának részletes szabályairól szóló kormányrendelet szerint 2010. szeptember 1-jét követően tették közzé.

(2) Az (1) bekezdés szerinti módon 2010. augusztus 31-éig közzétett

a) vételi ajánlat esetében a szerződés ingatlanügyi hatósághoz történő benyújtásakor a beadványt – az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 44. § (1) bekezdésétől

eltérően – a vételi ajánlat közzétételének időpontjában hatályos rendelkezések szerint kell elintézni;

b) haszonbérleti ajánlat esetében a szerződés ingatlanügyi hatósághoz történő benyújtásakor a beadványt a haszonbérleti ajánlat közzétételének időpontjában hatályos rendelkezések szerint kell elintézni.

A külföldiek tulajdonszerzésére vonatkozó átmeneti szabályok¹⁷⁴

82–87. §¹⁷⁵

88. §¹⁷⁶ (1)¹⁷⁷ Külföldi jogi vagy magánszemély termőföldnek nem minősülő ingatlan tulajdonjogát – az öröklés, valamint a 88/A. §-ban foglaltak kivételével – az ingatlan fekvése szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatalnak az engedélyével szerezheti meg.

(2)¹⁷⁸ fővárosi és megyei kormányhivatalnak a határozata ellen fellebbezésnek helye nincs.

(3)¹⁷⁹ Diplomáciai, konzuli képviselet, valamint ezekkel egy tekintet alá eső nemzetközi szervezetek ingatlanszerzéséhez a külpolitikáért felelős miniszter engedélye szükséges. A külpolitikáért felelős miniszter az engedélyt nemzetközi szerződés vagy viszonyosság fennállása alapján adja meg.

88/A. §¹⁸⁰ (1)¹⁸¹ A tagállami állampolgár, valamint az Európai Unió tagállamában, illetve az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államban, továbbá a nemzetközi szerződés alapján velük egy tekintet alá eső államban bejegyzett jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet a 2003. évi uniós csatlakozási szerződést kihirdető törvény hatálybalépését követően a termőföldnek nem minősülő ingatlan tulajdonjogát a belföldi személyekkel azonos feltételekkel (engedély nélkül) szerezheti meg.

(2)¹⁸²

(3)¹⁸³

88/B. §¹⁸⁴

88/C. §¹⁸⁵

88/D. §¹⁸⁶ Külföldi magánszemély és jogi személy, vagy jogi személyiség nélküli szervezet – kivéve a tagállami állampolgárt, valamint az Európai Unió tagállamában, illetve az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államban, továbbá a nemzetközi szerződés alapján velük egy tekintet alá eső államban bejegyzett jogi személyt, vagy jogi személyiség nélküli szervezetet – termőföldnek nem minősülő védett természeti terület tulajdonjogát nem szerezheti meg.

89. §¹⁸⁷ Ahol jogszabály zártkertre vonatkozó rendelkezést tartalmaz, ott a továbbiakban külterületi fekvést kell érteni.

90. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendelettel megállapítsa

a)¹⁸⁸

b) a termőföldnek nem minősülő ingatlanokra vonatkozóan a külföldiek tulajdonszerzésével kapcsolatos szabályokat,¹⁸⁹

c)¹⁹⁰ a földhasználati nyilvántartás részletes szabályait,¹⁹¹

d)¹⁹²

e)¹⁹³ a termőföldre vonatkozó, az e törvény, valamint a Ptk. alapján fennálló elővásárlási és előhaszonbérleti jog gyakorlásának részletes szabályait,¹⁹⁴

f)¹⁹⁵

g)¹⁹⁶ a családi gazdaságok létrehozására, nyilvántartásba vételére és működtetésére vonatkozó anyagi és eljárási szabályokat,¹⁹⁷

h)¹⁹⁸

i)¹⁹⁹ a mezőgazdasági igazgatási szerv vagy szervek kijelölését.²⁰⁰

(2)²⁰¹ Felhatalmazást kap a földügyért felelős miniszter, hogy

a) a 11. § (2) bekezdése szerinti védőtávolságok mértékére és érvényesítésére vonatkozó szabályokat;²⁰²

b)²⁰³ az ingatlanügyi hatóság vagy hatóságok illetékességi területét rendeletben szabályozza;

c)²⁰⁴

d)²⁰⁵ a földhasználati nyilvántartásból való adatszolgáltatás igazgatási szolgáltatási díjainak mértékét, valamint a földhasználati eljárás és a földhasználati nyilvántartásból való adatszolgáltatás igazgatási szolgáltatási díjainak befizetésére, kezelésére, nyilvántartására és felhasználására vonatkozó szabályokat az adópolitikáért felelős miniszterrel és a fővárosi, megyei kormányhivatal irányítására kijelölt miniszterrel egyetértésben;²⁰⁶

e)²⁰⁷ a vételi (haszonbérleti) ajánlat hirdeteményi úton történő közlésével összefüggő igazgatási jellegű szolgáltatás igazgatási szolgáltatási díjának mértékét és a díjfizetés részletes szabályait az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben
rendelettel megállapítsa.

(3)²⁰⁸

91. §²⁰⁹ (1) 2013. január 1-jén fennálló, határozatlan időre vagy 2032. december 30-a után lejáró, határozott időtartamra nem közeli hozzátartozók között szerződéssel alapított haszonélvezeti jog 2033. január 1-jén a törvény erejénél fogva megszűnik.

(2) Az egyes agrár tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CCXIII. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.) 6. §-ával megállapított 8/A. § (2a) bekezdését és módosított (4) bekezdését 2013. január 1-jén folyamatban levő és megismételt eljárásokban is alkalmazni kell.

(3)²¹⁰ Az olyan közös tulajdonban álló földrészletet érintően, amelynek a földhasználati nyilvántartás 2013. február 1-jei állapota szerint a teljes területét egy vagy több földhasználó használja, a 11/B–11/H. §-ban foglalt rendelkezéseket a bejegyzett földhasználat alapjául szolgáló szerződés vagy jogosultság megszűnését követően kell alkalmazni.

(4)²¹¹ Az olyan közös tulajdonban álló földrészletet érintően, amelynek a földhasználati nyilvántartás 2013. február 1-jei állapota szerint egy részét egy vagy több földhasználó használja, a 11/B–11/H. §-ban foglalt rendelkezéseket a földrészletnek a bejegyzett földhasználattal nem érintett területére is alkalmazni kell.

(5)²¹² A földhasználati nyilvántartásba-vételi eljárásban a 11/B–11/H. §-ban foglalt rendelkezéseket a 2013. február 1. napján, vagy ezt követően megkötött használati megosztásról szóló megállapodások, illetve földhasználati szerződések esetében kell alkalmazni. A 2013. január 31-ig megkötött használati megosztásról szóló megállapodásokon, illetve földhasználati szerződéseken alapuló földhasználati bejelentéseket a szerződéskötés időpontjában hatályos rendelkezések szerint kell elintézni.

(6) A Módtv. 9. §-ával módosított 12. §-t a Módtv. hatálybalépésekor²¹³ fennálló haszonbérleti szerződések esetében a Módtv. hatálybalépését követően megkötött módosításra kell alkalmazni.

(7) A Módtv. 11. §-ával megállapított 25/B. § (1)–(1e) bekezdésében, (2), (4) és (4a) bekezdésében foglaltakat az ingatlanügyi hatósághoz a földhasználati nyilvántartásba vétel céljából 2012. december 31-ig beérkezett, de el nem bírált földhasználati bejelentések esetében is alkalmazni kell.

(8)²¹⁴ A Módtv. 11. § (1) bekezdésével megállapított 25/B. § (2) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettségnek – az ott meghatározottaktól eltérően – 2013. április 30-ig kell eleget tennie annak a földhasználónak, aki 2012. december 31-ig – a földrészletek számától függetlenül – egy hektár vagy annál kisebb nagyságú föld használatát már megkezdte.

(9)²¹⁵ Azon földhasználók részére, akik a Módtv. 11. § (1) bekezdésével megállapított 25/B. § (2) bekezdésében előírtaknak megfelelően a földhasználatukat 2013. január 1-jétől a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény módosításáról szóló 2013. évi VI. törvény (a

továbbiakban: Módtv. 2.) hatálybalépéséig²¹⁶ az ingatlanügyi hatóságnak bejelentették, a földhasználati nyilvántartási eljárásért megfizetett igazgatási szolgáltatási díjat a fővárosi és megyei kormányhivatal a Módtv. 2. hatálybalépésétől számított 90 napon belül köteles visszatéríteni, kivéve ha ezen határidőn belül a díj jogszabály alapján már visszafizetésre került.

(10)²¹⁷ Az egyes agrár tárgyú törvények módosításáról szóló 2013. évi XXXV. törvény (a továbbiakban: Módtv. 3.) 6. §-ával módosított 11. § (1) bekezdésében foglaltakat – az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvényben foglaltaktól eltérően – a Módtv. 3. hatálybalépésekor²¹⁸ folyamatban lévő, valamint a megismételt ingatlan-nyilvántartási eljárásokban is alkalmazni kell.

1–3. számú melléklet az 1994. évi LV. törvényhez²¹⁹

---

¹ A törvényt az Országgyűlés az 1994. április 6-i ülésnapján fogadta el. A kihirdetés napja: 1994. június 27.

² Az 1. § (2) bekezdését a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.

³ A 2. § (1) bekezdése a 2007: CXXIV. törvény 1. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 13. § (1) bekezdése alapján a már folyamatban lévő eljárásokat a korábbi rendelkezések szerint kell befejezni.

⁴ A 2. § (3) bekezdése a 2007: CXXIV. törvény 1. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 13. § (1) bekezdése alapján a már folyamatban lévő eljárásokat a korábbi rendelkezések szerint kell befejezni.

⁵ A 2. § (4) bekezdését a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte, újonnan a 2011: CI. törvény 1. §-a iktatta be. Alkalmazására lásd ez utóbbi módosító törvény 23. § (4) bekezdését.

⁶ A 2. § (4)–(6) bekezdését a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.

⁷ A 3. § a) pontja a 2001: CXVII. törvény 1. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸ A 3. § b) pontja a 2001: CXVII. törvény 1. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹ A 3. § e) pontját a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.

¹⁰ A 3. § f) pontja a 2007: CXXIV. törvény 2. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 13. § (1) bekezdése alapján a már folyamatban lévő eljárásokat a korábbi rendelkezések szerint kell befejezni.

¹¹ A 3. § g) pontját a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.

¹² A 3. § h) pontját a 2001: CXVII. törvény 1. § (2) bekezdése iktatta a szövegbe.

¹³ A 3. § i) pontját a 2001: CXVII. törvény 1. § (2) bekezdése iktatta be, felvezető szövege a 2006: CIX. törvény 60. § (3) bekezdése szerint módosított szöveg.

¹⁴ A 3. § j) pontját a 2001: CXVII. törvény 1. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2009: XXVIII. törvény 2. § (1) bekezdésével megállapított, a 2011: CI. törvény 5. §-a szerint módosított szöveg.

¹⁵ A 3. § k) pontját a 2001: CXVII. törvény 1. § (2) bekezdése iktatta a szövegbe.

¹⁶ A 3. § l) pontját a 2001: CXVII. törvény 1. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2002: XXIII. törvény 22. § (1) bekezdésével megállapított szöveg, ez utóbbi módosító törvény 29. § (8) bekezdése alapján a földhivatalhoz benyújtott kérelmeket a benyújtás időpontjában hatályos jogszabályok szerint kell elbírálni.

¹⁷ A 3. § m) pontját a 2001: CXVII. törvény 1. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2010: LXXXVII. törvény 36. §-ával megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 39. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést azon termőföld vagy tanya esetében kell alkalmazni,

amelyekre vonatkozólag a vételi vagy haszonbérleti ajánlatot 2010. szeptember 1-jét követően tették közzé. Lásd még a 39. § további rendelkezéseit.

¹⁸ A 3. § n) pontját a 2001: CXVII. törvény 1. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2010: LXXXVII. törvény 36. §-ával megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 39. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést azon termőföld vagy tanya esetében kell alkalmazni, amelyekre vonatkozólag a vételi vagy haszonbérleti ajánlatot 2010. szeptember 1-jét követően tették közzé. Lásd még a 39. § további rendelkezéseit.

¹⁹ A 3. § o) pontját a 2004: XXXVI. törvény 1. §-a iktatta be.

²⁰ A 3. § p) pontját a 2004: XXXVI. törvény 1. §-a iktatta be.

²¹ A 3. § q) pontját a 2004: XXXVI. törvény 1. §-a iktatta be.

²² A 3. § r) pontját a 2004: XXXVI. törvény 1. §-a iktatta be.

²³ A 3. § s) pontját a 2004: XXXVI. törvény 1. §-a iktatta be.

²⁴ A 3. § t) pontját a 2004: XXXVI. törvény 1. §-a iktatta be.

²⁵ A 3. § u) pontját a 2005: LXXXVII. törvény 1. § (1) bekezdése iktatta be, szövege a 2007: XVII. törvény 82. § (2) bekezdésének a) pontjával megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 80. § (3) bekezdése alapján a rendelkezést a 2007. április 7. napját követően indult ügyekben kell alkalmazni; lásd még ez utóbbi módosító törvény 80. § (3) bekezdésének további rendelkezéseit, valamint a (4) bekezdését.

²⁶ A 4. § a 2008: XXXVI. törvény 1. §-ával megállapított szöveg.

²⁷ A 4. § (3) bekezdése a 2011: CVI. törvény 2. §-ával megállapított, a 2011: CCVI. törvény 42. § (3) bekezdése szerint módosított szöveg.

²⁸ Az 5. § új (2) bekezdését a 2002: XXIII. törvény 22. § (2) bekezdése iktatta a szövegbe, egyidejűleg az eredeti (2)–(5) bekezdés számozását (3)–(6) bekezdésre változtatva, e módosító törvény 29. § (8) bekezdése alapján a földhivatalhoz benyújtott kérelmeket a benyújtás időpontjában hatályos jogszabályok szerint kell elbírálni.

²⁹ Az 5. § eredeti (2) bekezdésének számozását (3) bekezdésre változtatta a 2002: XXIII. törvény 22. § (2) bekezdése.

³⁰ Az 5. § eredeti (3) bekezdésének számozását (4) bekezdésre változtatta a 2002: XXIII. törvény 22. § (2) bekezdése.

³¹ Az 5. § eredeti (4) bekezdésének számozását (5) bekezdésre változtatta a 2002: XXIII. törvény 22. § (2) bekezdése.

³² Az 5. § eredeti (5) bekezdésének számozását (6) bekezdésre változtatta a 2002: XXIII. törvény 22. § (2) bekezdése.

³³ A 6. § (1) bekezdése a 2001: CXVII. törvény 2. §-ával megállapított szöveg.

³⁴ A 6. § (2) bekezdése a 2011: CCVI. törvény 42. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁵ A 6. § (3) bekezdését az 1997: XXX. törvény 30. §-a iktatta be.

³⁶ A 6. § (4) bekezdését a 2007: CXXIV. törvény 3. §-a iktatta be. E módosító törvény 13. § (1) bekezdése alapján a már folyamatban lévő eljárásokat a korábbi rendelkezések szerint kell befejezni.

³⁷ A 6. § (5) bekezdését a 2011: CCVI. törvény 42. § (2) bekezdése iktatta be.

³⁸ A 6. § (6) bekezdését a 2011: CCVI. törvény 42. § (2) bekezdése iktatta be.

³⁹ A 7. § a 2004: XXXVI. törvény 2. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁰ A 8. § a 2009: LVI. törvény 94. §-a szerint módosított szöveg.

⁴¹ Lásd a 7/1996. (I. 18.) Korm. rendeletet.

⁴² A 8/A. §-t a 2004: XXXVI. törvény 3. §-a iktatta be.

⁴³ A 8/A. § (2) bekezdésének a) pontja a 2006: CIX. törvény 60. § (3) bekezdése szerint módosított szöveg.

- ⁴⁴ A 8/A. § (2) bekezdés b) pontja a 2009: LVI. törvény 95. §-a szerint módosított szöveg, e módosító törvény 428. §-a alapján a 2009. október 1-jét követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- ⁴⁵ A 8/A. § (2) bekezdésének c) pontja a 2006: CIX. törvény 60. § (3) bekezdése, a 2009: LVI. törvény 94. §-a szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 428. §-a alapján a 2009. október 1-jét követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- ⁴⁶ A 8/A. § (2a) bekezdését a 2012: CCXIII. törvény 6. § (1) bekezdése iktatta be.
- ⁴⁷ A 8/A. § (3) bekezdése a 2009: CII. törvény 1. §-ával megállapított szöveg, e módosító törvény 2. §-a alapján a 2009. november 6-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
- ⁴⁸ A 8/A. § (4) bekezdése a 2013: VI. törvény 1. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.
- ⁴⁹ A 8/A. § (4a) bekezdését a 2013: VI. törvény 1. § (2) bekezdése iktatta be.
- ⁵⁰ A 8/B. §-t a 2004: XXXVI. törvény 3. §-a iktatta be.
- ⁵¹ A 8/B. § (1) bekezdése a 2009: LVI. törvény 94. §-a szerint módosított szöveg, e módosító törvény 428. §-a alapján a 2009. október 1-jét követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- ⁵² A 8/B. § (2) bekezdése a 2006: CIX. törvény 60. § (3) bekezdése és 73. § (1) bekezdésének k) pontja szerint módosított szöveg.
- ⁵³ A 8/C. §-t a 2004: XXXVI. törvény 3. §-a iktatta be.
- ⁵⁴ A 8/C. § (1) bekezdése a 2006: CIX. törvény 60. § (3) bekezdése és 73. § (1) bekezdésének k) pontja, a 2009: LVI. törvény 95. §-a, a 2010: LXXXVII. törvény 41. §-a szerint módosított szöveg.
- ⁵⁵ A 8/C. § (2) bekezdése a 2009: CXV. törvény 56. §-ával megállapított szöveg.
- ⁵⁶ A 8/C. § (5) bekezdését a 2006: CIX. törvény 60. § (4) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.
- ⁵⁷ A 8/C. § (6) bekezdése a 2011: CCI. törvény 90. § a) pontja szerint módosított szöveg.
- ⁵⁸ A 9. § az 1999: XLVIII. törvény 1. §-ával megállapított szöveg.
- ⁵⁹ A 9. § (1) bekezdésének második mondata a 2006: CIX. törvény 73. § (1) bekezdésének k) pontja szerint módosított szöveg.
- ⁶⁰ A 9. § (3) bekezdését a 2001: CXVII. törvény 3. §-a iktatta be, második mondata a 2006: CIX. törvény 73. § (1) bekezdésének k) pontja szerint módosított szöveg.
- ⁶¹ A 9. § (4) bekezdését a 2001: CXVII. törvény 3. §-a iktatta a szövegbe.
- ⁶² A 10. § a 2002: XXIII. törvény 22. § (3) bekezdésével megállapított szöveg, e módosító törvény 29. § (8) bekezdése alapján a földhivatalhoz benyújtott kérelmeket a benyújtás időpontjában hatályos jogszabályok szerint kell elbírálni.
- ⁶³ A 10. § (1) bekezdése a 2010: LXXXVII. törvény 37. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 39. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést azon termőföld vagy tanya esetében kell alkalmazni, amelyekre vonatkozólag a vételi vagy haszonbérleti ajánlatot 2010. szeptember 1-jét követően tették közzé. Lásd még a 39. § további rendelkezéseit.
- ⁶⁴ A 10. § (2) bekezdése a 2010: LXXXVII. törvény 37. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 39. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést azon termőföld vagy tanya esetében kell alkalmazni, amelyekre vonatkozólag a vételi vagy haszonbérleti ajánlatot 2010. szeptember 1-jét követően tették közzé. Lásd még a 39. § további rendelkezéseit.
- ⁶⁵ A 10. § (3) bekezdése a 2007: XVII. törvény 82. § (2) bekezdésének b) pontjával megállapított, a 2011: CI. törvény 6. §-a szerint módosított szöveg. Alkalmazására lásd ez utóbbi módosító törvény a 25. § (1) bekezdését.
- ⁶⁶ A 10. § (3a) bekezdését a 2011: CI. törvény 3. § (1) bekezdése iktatta be. Alkalmazására lásd e módosító törvény 25. § (1) bekezdését.
- ⁶⁷ A 10. § (5) bekezdése a 2010: LXXXVII. törvény 38. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 39. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést azon termőföld vagy tanya

esetében kell alkalmazni, amelyekre vonatkozólag a vételi vagy haszonbérleti ajánlatot 2010. szeptember 1-jét követően tették közzé. Lásd még a 39. § további rendelkezéseit.

⁶⁸ A 10. § új (6) bekezdését a 2007: CXXIV. törvény 4. §-a iktatta be, egyidejűleg az eredeti (6) bekezdésének számozását (7) bekezdésre változtatta, szövege a 2011: CI. törvény 3. § (2) bekezdésével megállapított, a 2012: CCXIII. törvény 17. § a) pontja szerint módosított szöveg.

⁶⁹ A 10. § (6) bekezdését a 2005: LXXXVII. törvény 1. § (3) bekezdése iktatta be, szövege a 2007: XVII. törvény 82. § (2) bekezdésének c) pontjával megállapított szöveg. A (6) bekezdés számozását (7) bekezdésre változtatta a 2007: CXXIV. törvény 4. §-a.

⁷⁰ A 11. § (1) bekezdése a 2013: XXXV. törvény 6. §-ával megállapított szöveg.

⁷¹ A 11. § új (2) bekezdését a 2009: XXVIII. törvény 2. § (2) bekezdése iktatta be, egyidejűleg az eredeti (2) bekezdés számozását (3) bekezdésre változtatva. A 11. § (2) bekezdése a 2013: XXXV. törvény 10. §-a szerint módosított szöveg.

⁷² A 11. § eredeti (2) bekezdésének számozását (3) bekezdésre változtatta a 2009: XXVIII. törvény 2. § (2) bekezdése.

⁷³ Lásd a 48/2004. (IV. 21.) FVM rendeletet.

⁷⁴ A 11/A. §-t az 1999: XLVIII. törvény 3. §-a iktatta be, szövege a 2007: CXXIV. törvény 5. §-ával megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 13. § (1) bekezdése alapján a már folyamatban lévő eljárásokat a korábbi rendelkezések szerint kell befejezni.

⁷⁵ A 11/B. §-t megelőző alcímet a 2012: CCXIII. törvény 8. §-a iktatta be.

⁷⁶ A 11/B. §-t a 2012: CCXIII. törvény 8. §-a iktatta be.

⁷⁷ A 11/B. § (2) bekezdés c) pontja a 2013: VI. törvény 8. § a) pontja szerint módosított szöveg.

⁷⁸ A 11/C. §-t a 2012: CCXIII. törvény 8. §-a iktatta be.

⁷⁹ A 11/D. §-t a 2012: CCXIII. törvény 8. §-a iktatta be.

⁸⁰ A 11/E. §-t a 2012: CCXIII. törvény 8. §-a iktatta be.

⁸¹ A 11/F. §-t a 2012: CCXIII. törvény 8. §-a iktatta be.

⁸² A 11/F. § (2) bekezdése a 2013: VI. törvény 8. § b) pontja szerint módosított szöveg.

⁸³ A 11/G. §-t a 2012: CCXIII. törvény 8. §-a iktatta be, szövege a 2013: VI. törvény 8. § b) pontja szerint módosított szöveg.

⁸⁴ A 11/H. §-t a 2012: CCXIII. törvény 8. §-a iktatta be.

⁸⁵ A 11/I. §-t a 2013: VI. törvény 2. §-a iktatta be.

⁸⁶ A 12. § a 2012: CCXIII. törvény 9. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁷ A 12. § (2) bekezdése a 2013: VI. törvény 8. § c) pontja szerint módosított szöveg.

⁸⁸ A 12/A. §-t a 2002: XXIII. törvény 22. § (4) bekezdése iktatta a szövegbe, e módosító törvény 29. § (8) bekezdése alapján a földhivatalhoz benyújtott kérelmeket a benyújtás időpontjában hatályos jogszabályok szerint kell elbírálni.

⁸⁹ A 13. § (1) bekezdése a 2002: XXIII. törvény 22. § (5) bekezdésével megállapított szöveg, e módosító törvény 29. § (8) bekezdése alapján a földhivatalhoz benyújtott kérelmeket a benyújtás időpontjában hatályos jogszabályok szerint kell elbírálni.

⁹⁰ A 13. § (2) bekezdése a 2002: XXIII. törvény 22. § (5) bekezdésével megállapított szöveg, e módosító törvény 29. § (8) bekezdése alapján a földhivatalhoz benyújtott kérelmeket a benyújtás időpontjában hatályos jogszabályok szerint kell elbírálni.

⁹¹ A 13. § (5) bekezdését a 2002: XXIII. törvény 30. § d) pontja hatályon kívül helyezte.

⁹² A 15–16. §-t a 2011: CLXVIII. törvény 31. § b) pontja hatályon kívül helyezte.

⁹³ A 17. § a 2011: CLXVIII. törvény 28. §-ával megállapított szöveg.

⁹⁴ A 18/A. §-t a 2012: CCXIII. törvény 10. §-a iktatta be.

⁹⁵ A 18/A. § (2) bekezdését a 2013: XXXV. törvény 7. §-a iktatta be.

⁹⁶ A 18/A. § (3) bekezdését a 2013: XXXV. törvény 7. §-a iktatta be.

⁹⁷ A 19. § (1) bekezdése a 2007: XVII. törvény 82. § (2) bekezdésének d) pontjával megállapított szöveg. E módosító törvény 80. § (3) bekezdése alapján a rendelkezést a 2007. április 7. napját követően indult ügyekben kell alkalmazni; lásd még e módosító törvény 80. § (3) bekezdésének további rendelkezéseit, valamint a (4) bekezdését.

⁹⁸ A 21. § a 2002: XXIII. törvény 22. § (6) bekezdésével megállapított szöveg, e módosító törvény 29. § (8) bekezdése alapján a földhivatalhoz benyújtott kérelmeket a benyújtás időpontjában hatályos jogszabályok szerint kell elbírálni.

⁹⁹ A 21. § (1) bekezdése a 2011: CI. törvény 5. §-a szerint módosított szöveg.

¹⁰⁰ A 21. § (2) bekezdés c) pontját a 2010: LXXXVII. törvény 47. § (1) bekezdés d) pontja hatályon kívül helyezte.

¹⁰¹ A 21. § új (3) bekezdését a 2005: CLVII. törvény 4. §-a iktatta be, egyidejűleg az eredeti (3) bekezdés számozását (5) bekezdésre változtatva.

¹⁰² A 21. § új (4) bekezdését a 2005: CLVII. törvény 4. §-a iktatta be, egyidejűleg az eredeti (4) bekezdés számozását (6) bekezdésre változtatva. A 21. § (4) bekezdése a 2008: XLVI. törvény 85. § g) pontja, a 2009: LVI. törvény 94. §-a szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 428. §-a alapján a 2009. október 1-jét követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁰³ A 21. § (3) bekezdésének számozását a 2005: CLVII. törvény 4. §-a (5) bekezdésre változtatta. A 21. § (5) bekezdése a 2007: XVII. törvény 82. § (2) bekezdésének e) pontjával megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 80. § (3) bekezdése alapján a rendelkezést a 2007. április 7. napját követően indult ügyekben kell alkalmazni; lásd még ez utóbbi módosító törvény 80. § (3) bekezdésének további rendelkezéseit, valamint a (4) bekezdését.

¹⁰⁴ A 21. § eredeti (4) bekezdésének számozását a 2005: CLVII. törvény 4. §-a (6) bekezdésre változtatta.

¹⁰⁵ A 21. § (7) bekezdését a 2011: CI. törvény 4. §-a iktatta be. Alkalmazására lásd e módosító törvény 25. § (2)–(3) bekezdését.

¹⁰⁶ A 22. § (2) bekezdése a 2001: CXVII. törvény 8. §-ával megállapított, a 2007: LXXXII. törvény 13. § (1) bekezdésének 22. pontja szerint módosított szöveg.

¹⁰⁷ A 24/A. §-t és alcímét a 2002: XXIII. törvény 22. § (7) bekezdése iktatta a szövegbe, e módosító törvény 29. § (8) bekezdése alapján a földhivatalhoz benyújtott kérelmeket a benyújtás időpontjában hatályos jogszabályok szerint kell elbírálni.

¹⁰⁸ A 25/A. §-t az 1999: XLVIII. törvény 3. §-a iktatta be, szövege a 2007: CXXIV. törvény 6. §-ával megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 13. § (1) bekezdése alapján a már folyamatban lévő eljárásokat a korábbi rendelkezések szerint kell befejezni.

¹⁰⁹ Az új 25/B. §-t a 2001: CXVII. törvény 11. § (1) bekezdése iktatta be, egyidejűleg az eredeti 25/B. § számozását 25/C. §-ra változtatva. A 25/B. § a 2007: CXXIV. törvény 7. §-ával megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 13. § (1) bekezdése alapján a már folyamatban lévő eljárásokat a korábbi rendelkezések szerint kell befejezni.

¹¹⁰ A 25/B. § (1) bekezdése a 2012: CCXIII. törvény 11. § (1) bekezdésével megállapított, nyitó szövegrésze a 2013: VI. törvény 8. § d) pontja szerint módosított szöveg.

¹¹¹ A 25/B. § (1) bekezdés b) pont be) alpontját a 2013: VI. törvény 9. § a) pontja hatályon kívül helyezte.

¹¹² A 25/B. § (1) bekezdés f) pontját a 2013: VI. törvény 9. § a) pontja hatályon kívül helyezte.

¹¹³ A 25/B. § (1a) bekezdését a 2012: CCXIII. törvény 11. § (1) bekezdése iktatta be.

¹¹⁴ A 25/B. § (1b) bekezdését a 2012: CCXIII. törvény 11. § (1) bekezdése iktatta be, szövege a 2013: VI. törvény 3. §-ával megállapított szöveg.

¹¹⁵ A 25/B. § (1c) bekezdését a 2012: CCXIII. törvény 11. § (1) bekezdése iktatta be.

- [116](#) A 25/B. § (1d) bekezdését a 2012: CCXIII. törvény 11. § (1) bekezdése iktatta be.
- [117](#) A 25/B. § (1e) bekezdését a 2012: CCXIII. törvény 11. § (1) bekezdése iktatta be.
- [118](#) A 25/B. § (2) bekezdése a 2013: XXXV. törvény 8. §-ával megállapított szöveg.
- [119](#) A 25/B. § (2a) bekezdését a 2013: XXXV. törvény 8. §-a iktatta be.
- [120](#) A 25/B. § (3) bekezdése a 2011: CCI. törvény 89. § (1) bekezdésével megállapított, a 2012: CCXIII. törvény 17. § b) pontja, a 2013: VI. törvény 8. § e) pontja szerint módosított szöveg.
- [121](#) A 25/B. § (4) bekezdése a 2012: CCXIII. törvény 11. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.
- [122](#) A 25/B. § (4a) bekezdését a 2012: CCXIII. törvény 11. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2013: VI. törvény 8. § f) pontja szerint módosított szöveg.
- [123](#) A 25/B. § (5) bekezdése a 2011: CLXVI. törvény 37. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.
- [124](#) A 25/B. § (9) bekezdését a 2012: CCXIII. törvény 11. § (3) bekezdése iktatta be.
- [125](#) A 25/B. § (10) bekezdését a 2012: CCXIII. törvény 11. § (3) bekezdése iktatta be.
- [126](#) A 25/B. § (11) bekezdését a 2012: CCXIII. törvény 11. § (3) bekezdése iktatta be.
- [127](#) A 25/B. §-t az 1999: XLVIII. törvény 3. §-a iktatta a szövegbe, számozását 25/C. §-ra változtatta a 2001: CXVII. törvény 11. § (1) bekezdése.
- [128](#) A 25/C. § (1) bekezdése a 2007: CXXIV. törvény 8. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 13. § (1) bekezdése alapján a már folyamatban lévő eljárásokat a korábbi rendelkezések szerint kell befejezni.
- [129](#) A 25/C. § új (2) bekezdését a 2001: CXVII. törvény 11. § (2) bekezdése iktatta be, egyidejűleg az eredeti (2) bekezdés számozását (3) bekezdésre változtatva. A (2) bekezdés a 2009: LVI. törvény 94. §-a szerint módosított szöveg.
- [130](#) A 25/C. § (3) bekezdése a 2011: CCI. törvény 89. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.
- [131](#) A 25/C. § (3a) bekezdését a 2011: CCI. törvény 89. § (3) bekezdése iktatta be.
- [132](#) A 25/C. § (4) bekezdését a 2010: CLVII. törvény 9. §-a iktatta be.
- [133](#) A 25/C. § (5) bekezdését a 2012: CCXIII. törvény 12. § (2) bekezdése iktatta be.
- [134](#) A 25/D. §-t a 2001: CXVII. törvény 11. § (3) bekezdése iktatta be, szövege a 2013: VI. törvény 5. §-ával megállapított szöveg. A 25/D. §-t megelőző alcímet a 2007: CXXIV. törvény 9. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2013: VI. törvény 9. § b) pontja.
- [135](#) A 25/E. §-t a 2007: CXXIV. törvény 10. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2013: VI. törvény 9. § c) pontja.
- [136](#) A 25/F. §-t a 2007: CXXIV. törvény 10. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2013: VI. törvény 9. § d) pontja.
- [137](#) A 25/G. §-t a 2012: CCXIII. törvény 14. §-a iktatta be.
- [138](#) A 27. § (1) bekezdése a 2002: XXIII. törvény 22. § (9) bekezdésével megállapított szöveg, e módosító törvény 29. § (8) bekezdése alapján a földhivatalhoz benyújtott kérelmeket a benyújtás időpontjában hatályos jogszabályok szerint kell elbírálni.
- [139](#) A 27. § (2) bekezdése a 2006: CIX. törvény 73. § (1) bekezdésének k) pontja szerint módosított szöveg.
- [140](#) A 27. § (3) bekezdése a 2006: CIX. törvény 73. § (1) bekezdésének k) pontja szerint módosított szöveg.
- [141](#) A 28. § (1) bekezdése a 2006: CIX. törvény 73. § (1) bekezdésének k) pontja szerint módosított szöveg.
- [142](#) A 28. § (2) bekezdése a 2006: CIX. törvény 73. § (1) bekezdésének k) pontja szerint módosított szöveg.
- [143](#) A 29. § a 2006: CIX. törvény 73. § (1) bekezdésének k) pontja szerint módosított szöveg.

- [144](#) A 30. § (1) bekezdése a 2006: CIX. törvény 73. § (1) bekezdésének k) pontja szerint módosított szöveg.
- [145](#) A 34. § b) pontja a 2007: CXXIV. törvény 11. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 13. § (1) bekezdése alapján a már folyamatban levő eljárásokat a korábbi rendelkezések szerint kell befejezni.
- [146](#) A 35. § (1) bekezdése a 2006: CIX. törvény 73. § (1) bekezdésének k) pontja szerint módosított szöveg.
- [147](#) Lásd a termőföld védelméről szóló 2007: CXXIX. törvényt.
- [148](#) A 36–40. §-t a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- [149](#) A 40/A. §-t megelőző alcímet a 2006: CIX. törvény 60. § (1) bekezdése iktatta be.
- [150](#) A 40/A–40/F. §-t a 2006: CIX. törvény 60. § (1) bekezdése iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése.
- [151](#) A 41–43. §-t a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- [152](#) A 44–45. §-t a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- [153](#) A 46–49. §-t a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- [154](#) Az 50–51. §-t a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- [155](#) Az 52–54. §-t a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- [156](#) Az 55–56. §-t a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- [157](#) Az 56/A. §-t megelőző alcímet az 1997: CXLI. törvény 91. §-a (2) bekezdésének c) pontja iktatta be. A rendelkezés az 1998: XC. törvény 112. §-ának módosító rendelkezése folytán 2000. január 1-jén lépett hatályba.
- [158](#) Az 56/A–56/D. §-t az 1997: CXLI. törvény 91. §-a (2) bekezdésének c) pontja iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése.
- [159](#) Az 57. §-t a 2006: CIX. törvény 74. §-ának b) pontja hatályon kívül helyezte.
- [160](#) Az 58–59. §-t a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- [161](#) A 60. §-t a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- [162](#) A 61–69. §-t a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- [163](#) A 70. §-t a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- [164](#) A 71. §-t a 2006: CIX. törvény 60. § (4) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.
- [165](#) A 72–76. §-t a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- [166](#) A 77–78. §-t a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- [167](#) A 80. §-t a 2007: LXXXII. törvény 2. §-ának 170. pontja hatályon kívül helyezte.
- [168](#) A 81. § (1)–(2) bekezdését a 2007: LXXXII. törvény 2. §-ának 170. pontja hatályon kívül helyezte.
- [169](#) A 81. § (3) bekezdését a 2005: CXXII. törvény 53. § (6) bekezdésének h) pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2007: LXXXII. törvény 9. § (4) bekezdése iktatta be. Ez utóbbi módosító törvény 3. § (5) bekezdésének 1. pontja alapján a rendelkezés hatályát veszítette 2008. január 2. napjával.
- [170](#) A 81. § (4) bekezdését a 2007: LXXXII. törvény 2. §-ának 170. pontja hatályon kívül helyezte.
- [171](#) A 81. § (5) bekezdése a 2007: LXXXII. törvény 2. §-ának 170. pontja szerint módosított szöveg.
- [172](#) A 81. § (6) bekezdését a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- [173](#) A 81/A. §-t a 2012: LXXVI. törvény 30. §-a iktatta be. Alkalmazására lásd e módosító törvény 1. §-át.
- [174](#) A 82. §-t megelőző alcím a 2007: CXXIV. törvény 12. §-ával megállapított szöveg.

- [175](#) A 82–87. §-t az 1995: CV. törvény 115. §-a (4) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.
- [176](#) A 88. § a 2004: XXXVI. törvény 4. §-ával megállapított szöveg.
- [177](#) A 88. § (1) bekezdése a 2010: CXXVI. törvény 59. §-a, a 2012: XCIII. törvény 28. §-a szerint módosított szöveg.
- [178](#) A 88. § (2) bekezdése a 2010: CXXVI. törvény 59. §-a, a 2012: XCIII. törvény 28. §-a szerint módosított szöveg.
- [179](#) A 88. § (3) bekezdése a 2007: LXXXII. törvény 13. § (1) bekezdésének 22. pontja, a 2009: LVI. törvény 95. §-a szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 428. §-a alapján a 2009. október 1-jét követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- [180](#) A 88/A. §-t a 2004: XXXVI. törvény 5. §-a iktatta be.
- [181](#) A 88/A. § (1) bekezdése a 2010: CXXVI. törvény 59. §-a, a 2011: CCI. törvény 90. § b) pontja, a 2012: XCIII. törvény 91. § (7) bekezdés b) pontja szerint módosított szöveg.
- [182](#) A 88/A. § (2) bekezdését a 2012: XCIII. törvény 91. § (7) bekezdés b) pontja hatályon kívül helyezte.
- [183](#) A 88/A. § (3) bekezdését a 2012: XCIII. törvény 91. § (7) bekezdés b) pontja hatályon kívül helyezte.
- [184](#) A 88/B. §-t a 2004: XXXVI. törvény 5. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2012: XCIII. törvény 91. § (7) bekezdés b) pontja.
- [185](#) A 88/C. §-t a 2004: XXXVI. törvény 5. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2012: XCIII. törvény 91. § (7) bekezdés b) pontja.
- [186](#) A 88/D. §-t a 2004: XXXVI. törvény 5. §-a iktatta be.
- [187](#) A 89. § a 2013: VI. törvény 6. §-ával megállapított szöveg.
- [188](#) A 90. § (1) bekezdésének a) pontját a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- [189](#) Lásd a 7/1996. (I. 18.) Korm. rendeletet, a 308/2009. (XII. 28.) Korm. rendeletet.
- [190](#) A 90. § (1) bekezdésének c) pontját az 1999: XLVIII. törvény 11. §-a iktatta be.
- [191](#) Lásd a 184/1999. (XII. 13.) Korm. rendeletet és a 356/2007. (XII. 23.) Korm. rendeletet.
- [192](#) A 90. § (1) bekezdésének d) pontját az 1999: XLVIII. törvény 11. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése.
- [193](#) A 90. § (1) bekezdésének e) pontját a 2001: CXVII. törvény 15. § (1) bekezdése iktatta be, szövege a 2007: CXXIV. törvény 13. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.
- [194](#) Lásd a 16/2002. (II. 18.) Korm. rendeletet.
- [195](#) A 90. § (1) bekezdésének f) pontját a 2001: CXVII. törvény 15. § (1) bekezdése iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése.
- [196](#) A 90. § (1) bekezdésének g) pontját a 2001: CXVII. törvény 15. § (1) bekezdése iktatta a szövegbe.
- [197](#) Lásd a 326/2001. (XII. 30.) Korm. rendeletet, a 322/2007. (XII. 5.) Korm. rendeletet.
- [198](#) A 90. § (1) bekezdésének h) pontját a 2006: CIX. törvény 60. § (2) bekezdése iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése.
- [199](#) A 90. § (1) bekezdésének i) pontját a 2006: CIX. törvény 60. § (2) bekezdése iktatta be.
- [200](#) Lásd a 327/2010. (XII. 27.) Korm. rendeletet, a 328/2010. (XII. 27.) Korm. rendeletet, a 22/2012. (II. 29.) Korm. rendeletet.
- [201](#) A 90. § (2) bekezdése a 2001: CXVII. törvény 15. § (2) bekezdésével megállapított, a 2007: CXXIV. törvény 13. § (5) bekezdése szerint módosított szöveg.
- [202](#) Lásd a 48/2004. (IV. 21.) FVM rendeletet.
- [203](#) A 90. § (2) bekezdésének b) pontját a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte, újonnan a 2012: CCXIII. törvény 15. §-a iktatta be.

[204](#) A 90. § (2) bekezdésének c) pontját a 2005: LXXXIII. törvény 66. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése.

[205](#) A 90. § (2) bekezdésének d) pontját a 2007: CXXIV. törvény 13. § (5) bekezdése iktatta be, szövege a 2011: CLXVI. törvény 37. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

[206](#) Lásd a 155/2009. (XI. 16.) FVM rendeletet.

[207](#) A 90. § (2) bekezdésének e) pontját a 2007: CXXIV. törvény 13. § (5) bekezdése iktatta be.

[208](#) A 90. § (3) bekezdését az 1997: CXLI. törvény 91. §-a (2) bekezdésének d) pontja iktatta be, a 2001: CXVII. törvény 15. § (2) bekezdésében foglalt módosítás folytán hatályát veszítette.

[209](#) A 91. §-t újonnan a 2012: CCXIII. törvény 16. §-a iktatta be.

[210](#) A 91. § (3) bekezdése a 2013: VI. törvény 8. § g) pontja szerint módosított szöveg.

[211](#) A 91. § (4) bekezdése a 2013: VI. törvény 8. § g) pontja szerint módosított szöveg.

[212](#) A 91. § (5) bekezdése a 2013: VI. törvény 8. § h) pontja szerint módosított szöveg.

[213](#) A hatálybalépés időpontja 2012. december 28.

[214](#) A 91. § (8) bekezdését a 2013: VI. törvény 7. §-a iktatta be.

[215](#) A 91. § (9) bekezdését a 2013: VI. törvény 7. §-a iktatta be.

[216](#) A hatálybalépés időpontja 2013. február 27.

[217](#) A 91. § (10) bekezdését a 2013: XXXV. törvény 9. §-a iktatta be.

[218](#) A hatálybalépés napja: 2013. április 5.

[219](#) Az 1–3. számú mellékletet a 2007: CXXIV. törvény 13. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.